

Pla de Desenvolupament Econòmic de Sant Andreu

2024-2027

Ajuntament de
Barcelona

Districte de
Sant Andreu

Barcelona
Activa

Índex

INTRODUCCIÓ	4
CONTEXT. SITUACIÓ SOCIOECONÒMICA DE SANT ANDREU	6
0.1 POBLACIÓ.....	6
0.2 MERCAT DE TREBALL	8
0.3 ENTORN SOCIOECONÒMIC	9
0.4 TEIXIT PRODUCTIU	9
0.5 ACTIVITAT ECONÒMICA I COMERCIAL A SANT ANDREU	14
EIX 1. FOMENT DE L'OCUPACIÓ DE QUALITAT I MERCAT DE TREBALL.....	17
1.1 PROMOURE LA MILLORA DE L'OCUPABILITAT DEL VEÏNAT	21
1.2 FOMENTAR LA PARTICIPACIÓ DELS COL·LECTIUS DESVINCULATS DELS RECURSOS MUNICIPALS I COMUNITARIS.....	22
1.3 AFAVORIR UNA MAJOR CONSCIÈNCIA I CONEIXEMENT DE DRETS I DEURES LABORALS PER TAL DE PODER EXERCIR-LOS	26
1.4 ENFORTIR LA TAULA D'OCUPACIÓ DE SANT ANDREU.....	27
EIX 2. PROMOCIÓ DEL COMERÇ, ELS SERVEIS, LA RESTAURACIÓ DE PROXIMITAT I ELS MERCATS MUNICIPALS.....	30
2.1 ENFORTIR L'ASSOCIACIONISME	32
2.2 IMPULSAR LA VISIBILITAT I FIDELITZACIÓ DEL COMERÇ DE PROXIMITAT I DEL DISTRICTE.....	33
2.3 PROMOURE LA PROFESSIONALITZACIÓ I L'ENFORTIMENT DEL COMERÇ DE PROXIMITAT	34
2.4 ATREURE NOUS PERFILS DE CONSUM ALS MERCATS MUNICIPALS	36
EIX 3. SUPORT A L'ACTIVACIÓ ECONÒMICA DEL TERRITORI: EMPRENEDORIA I TEIXIT EMPRESARIAL.....	38
3.1 DONAR SUPORT A LES INICIATIVES EMPRENEDORES DEL DISTRICTE DE SANT ANDREU I ENFORTIR-LES	40
3.2 DINAMITZAR I DONAR SUPORT AL TEIXIT EMPRESARIAL DEL TERRITORI I DELS POLÍGONS INDUSTRIALS	41

EIX 4. POTENCIAR SECTORS ESTRATÈGICS QUE TENEN REPERCUSSIÓ SOCIOECONÒMICA AL DISTRICTE DE SANT ANDREU	46
4.1 VISIBILITZAR I ACOMPANYAR INICIATIVES DELS SECTORS ESTRATÈGICS EMERGENTS	47
RECURSOS ECONÒMICS	50
GOVERNANÇA I SEGUIMENT	51

→ Fotografia de portada: Eva Parey.

Introducció

El Pla de Desenvolupament Econòmic (PDE) de Sant Andreu 2024-2027 es configura com el **full de ruta estratègic** que guia les accions municipals per impulsar el **desenvolupament econòmic del districte** durant aquest període de quatre anys.

Aquest PDE respon a les **necessitats, reptes, potencialitats i oportunitats** específiques del districte de Sant Andreu, amb l'objectiu de fomentar un **creixement econòmic sostenible i inclusiu**, que reforci la cohesió territorial entre els barris que el conformen i amb la resta de la ciutat.

En l'elaboració d'aquest Pla, a més del mateix Districte, hi han participat activament totes **les àrees municipals vinculades a l'activitat de promoció econòmica**, com ara Barcelona Activa, la Direcció de Comerç, Restauració i Alimentació, l'Institut de Mercats Municipals, la Direcció de Turisme, la Direcció de Serveis de l'Economia Social i Solidària i el programa Pla de Barris. Alhora, en el procés de validació d'aquest pla s'hi han integrat les **aportacions del teixit social, comercial i comunitari del districte**, a través dels corresponents espais de governança. D'aquesta manera, es garanteix una visió integral i compartida del desenvolupament econòmic local.

El PDE 2024-2027 representa la **tercera edició** d'aquesta eina, després dels períodes 2016-2021 i 2021-2023. Es tracta d'un instrument municipal que es promou i es desplega en els **sis districtes que presenten indicadors socioeconòmics inferiors a la mitjana** de la ciutat i que, per tant, tenen necessitats específiques relacionades amb la promoció del seu teixit socioeconòmic. Aquests districtes són **Nou Barris, Sant Andreu, Sant Martí, Ciutat Vella, Horta-Guinardó i Sants-Montjuïc**. Són districtes d'actuació prioritària en termes de desenvolupament econòmic, així com en la implementació d'actuacions i serveis de Barcelona Activa.

Els PDE 2024-2027 dels sis districtes comparteixen **tres eixos estratègics comuns**, que després es despleguen d'acord amb cada territori. Aquests eixos són:

1. **Foment de l'ocupació de qualitat i mercat de treball**
2. **Promoció del comerç, els serveis, la restauració de proximitat i els mercats municipals**
3. **Suport a l'activació econòmica del territori**

Als eixos comuns també s'afegeixen les particularitats i singularitats temàtiques que prioritza cada Districte. En el cas de Sant Andreu, s'afegeix un quart eix estratègic:

4. **Potenciar sectors estratègics que tenen repercussió socioeconòmica al districte**

D'aquests **quatre eixos estratègics** se'n deriven **onze objectius**, que es volen assolir mitjançant **33 accions** que conformen el PDE.

A diferència d'edicions anteriors, els PDE, donat que són instruments vius, es revisaran cada any per valorar la incorporació de noves actuacions o reformular les existents, en resposta als nous reptes i oportunitats que puguin sorgir al districte.

Cal tenir present que aquesta mirada del desenvolupament local de proximitat també conviu i es relaciona amb altres intervencions de desenvolupament local a escala ciutat o que abasten més d'un districte.

Context. Situació socioeconòmica de Sant Andreu

0.1 POBLACIÓ

En data 1 de gener de 2024, a Sant Andreu hi residien més de 155.000 persones, el 9,1% de la població de Barcelona.

El districte de Sant Andreu té una distribució de població per sexe molt similar a la mitjana de la ciutat, amb un 52,2% de dones i un 47,8% d'homes.

Indicadors de Sant Andreu. Població

Indicadors	Sant Andreu	Barcelona	Pes s/ Barcelona
Població (2024, segons padró)	155.470	1.702.814	9,1%
% dones	52,2%	52,3%	9,1%
% homes	47,8%	47,7%	9,1%
% població amb educació universitària s/ població de 16 anys i més	27,2%	36,3%	6,8%
% població sense estudis o estudis primaris s/ població de 16 anys i més	18,5%	15,7%	10,6%
% població de nacionalitat estrangera sobre el total	18,2%	25,4%	6,5%
% població nascuda a l'estranger sobre el total	26,6%	33,6%	7,2%
% població en edat de treballar de 16 a 65 anys	64,7%	66,9%	8,8%
% població de 65 anys i més sobre el total	22,0%	20,9%	9,6%
Índex d'envelliment (població de 65 anys i més per cada 100 persones de menys de 16 anys)	165,8	170,9	
Índex de sol·licitud de les persones de més de 65 anys (persones que viuen soles de 65 anys i més per cada 100 persones de 65 anys i més)	24,5	26,0	

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Econòmica, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament, a partir de dades del Departament d'Estadística, l'Oficina Municipal de Dades i l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona.

El 27,2% de la població de 16 anys o més que resideix a Sant Andreu té educació universitària o cicles superiors, 9,1 punts percentuals (p.p.) per sota de la mitjana de Barcelona. El 18,5% no té estudis o només té estudis primaris, un 2,8% superior al de la ciutat.

El 18,2% de la població resident a Sant Andreu té nacionalitat estrangera i un 26,6% ha nascut a l'estranger (7,2 i 7,1 punts percentuals, respectivament, per sota de la mitjana de la ciutat).

El 64,7% de la població que resideix al districte es troba en edat de treballar (entre 16 i 65 anys), un 2,1% menys que el del conjunt de Barcelona. La població major de 65 anys representa el 22% dels i les residents al districte (1,1 p.p. més que a la ciutat), mentre que l'índex d'envelliment de Sant Andreu és del 165,8 (5,1 p.p. inferior a la mitjana). El 24,5% de la seva població major de 65 anys viu sola, un percentatge 1,5 punts per sota del conjunt de la ciutat.

Població i percentatge de població estrangera per barris de Sant Andreu

Barris	Població 01.01.2024	Variació interanual 2024/2023	% població estrangera
La Trinitat Vella	10.661	3,6%	30,6
Baró de Viver	2.612	1,2%	16,2
El Bon Pastor	15.798	9,4%	31,2
Sant Andreu (barri)	58.651	1,3%	11,8
La Sagrera	30.392	1,6%	19,2
El Congrés i els Indians	14.945	2,2%	18,4
Navas	22.411	1,6%	18,7
Sant Andreu	155.470	2,4%	18,2
BARCELONA	1.702.814	2,6%	25,4

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Econòmica, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament, a partir de dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades de l'Ajuntament de Barcelona.

El barri del Bon Pastor es troba immers en un procés d'expansió demogràfica, amb un increment del 9,4% anual (1.364 persones) el 2024. A la resta del districte, el creixement poblacional oscil·la entre l'1 i el 4% anual.

El percentatge de població estrangera del districte (18,2%) és inferior a la mitjana de la ciutat (25,4%), en particular en barris com Sant Andreu (11,8%) i Baró de Viver (16,2%), mentre que el Bon Pastor i la Trinitat Vella presenten els percentatges més alts (31,2% i 30,6%, respectivament).

0.2 MERCAT DE TREBALL

Sant Andreu té, segons les dades disponibles de l'Enquesta sociodemogràfica del 2022, una taxa específica d'ocupació del 68,8%, 2,5 punts percentuals més baixa que la de Barcelona, i una taxa d'atur de l'11,5%, 0,6 p.p. més alta que la mitjana de la ciutat.

El desembre del 2023, a Sant Andreu residien 6.118 persones en situació d'atur, el 9,6% del total de Barcelona. El pes de l'atur sobre la població en edat de treballar de 16 a 64 anys és del 6,3%, 0,5 p.p. més que al conjunt de la ciutat.

Pel que fa al perfil de l'atur, el 58% són dones; el 12%, menors de 30 anys; el 57,6%, majors de 45 anys; i el 43% correspon a atur de llarga durada. És un perfil de la persona en situació d'atur és similar al del conjunt de la ciutat, però amb més pes de les dones i de l'atur de llarga durada (2,9 i 2,2 punts, respectivament, per sobre de la mitjana).

Indicadors de Sant Andreu. Mercat de treball

Indicadors	Sant Andreu	Barcelona	Pes s/ Barcelona
Atur registrat (desembre 2023)	6.118	63.524	9,6%
Pes atur registrat (% s/ població 16-64 anys, desembre 2023)	6,3%	5,8%	
Perfil de l'atur registrat (% s/ total districte)			
Homes	42,0%	44,9%	
Dones	58,0%	55,1%	
Menors de 30 anys	12,0%	12,3%	
Majors de 45 anys	57,6%	55,9%	
Atur de llarga durada	43,0%	40,8%	
Taxa específica d'ocupació (%) 2022	68,8%	71,3%	
Taxa específica d'atur (%) 2022	11,5%	10,9%	

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Econòmica, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament, a partir de dades del Departament d'Estadística, l'Oficina Municipal de Dades i l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona.

0.3 ENTORN SOCIOECONÒMIC

El salari dels i les residents a Sant Andreu, segons les darreres dades disponibles del 2022, és de 30.326 €, un 89,6% del salari mitjà dels residents de Barcelona (33.837 €).

Sant Andreu és un districte amb una pobresa salarial similar a la de la ciutat: el 12,3% dels seus i les seves residents no arriben al llindar del 60% de la mediana del salari de Catalunya (0,3 p.p menys que la mitjana de la ciutat). Així mateix, segons dades de l'Enquesta sociodemogràfica de l'any 2022, el 30,9% de la població de Sant Andreu està en risc de pobresa o exclusió social (Taxa AROPE), 4,2 punts percentuals superior a la taxa del conjunt de la ciutat.

La renda disponible de les llars és de 19.502 €, un 9,9% inferior a la mitjana de Barcelona.

El preu de compra dels habitatges de segona mà a Sant Andreu és, el desembre del 2023, de 3.323 €/m², un valor un 22,2% inferior al preu mitjà de la ciutat (4.270 €/m²). El preu del lloguer a Sant Andreu és de 910,4 €/mes, un 19,9% inferior al preu mitjà de Barcelona (1.136,4 €).

0.4 TEIXIT PRODUCTIU

Sant Andreu és un districte d'origen agrícola, amb tradició industrial i una forta vitalitat comercial, que s'està transformant a gran velocitat. Aquests factors condicionen l'activitat econòmica del districte, on els antics espais industrials s'estan integrant en el dia a dia de la ciutadania.

L'any 2023, al districte hi havia ubicats un total de **9.259 agents econòmics** —el **7,5%** dels de la ciutat—, i és el novè en nombre d'activitats, ja que només supera Nou Barris. Del total d'agents econòmics de Sant Andreu, un **40,7% són empresaris/àries individuals**, una dada superior a la mitjana del conjunt de Barcelona (24,9%), que representen el **8,3%** dels empresaris i empresàries individuals de la ciutat.

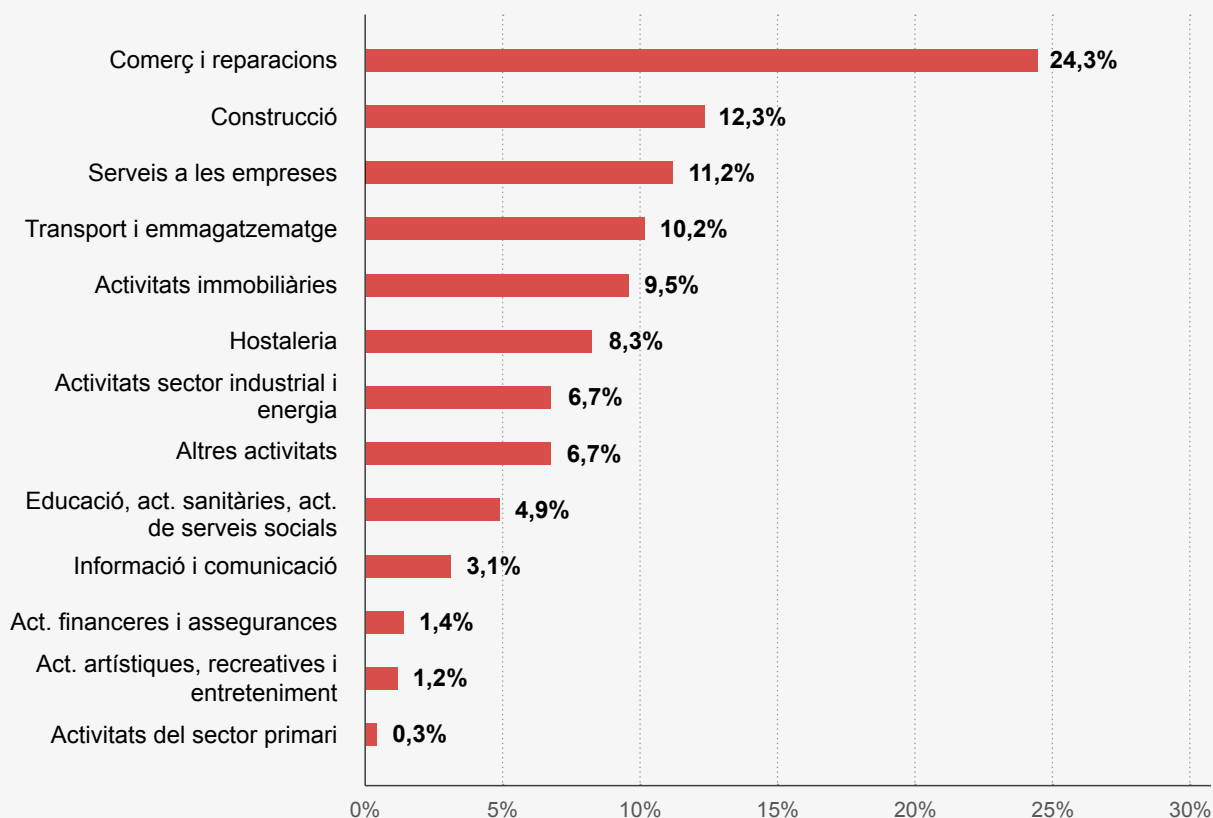
Nombre d'agents econòmics segons tipologia d'empresa. 2023

	Sant Andreu	Barcelona	Pes s/Barcelona	Pes s/Sant Andreu
Empreses	5.488	136.653	4,0%	59,3%
Empresaris/àries individuals	3.771	45.209	8,3%	40,7%
AGENTS ECONÒMICS	9.259	181.862	5,1%	

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament, a partir de les dades d'INFORMA D&B i Inatlas.

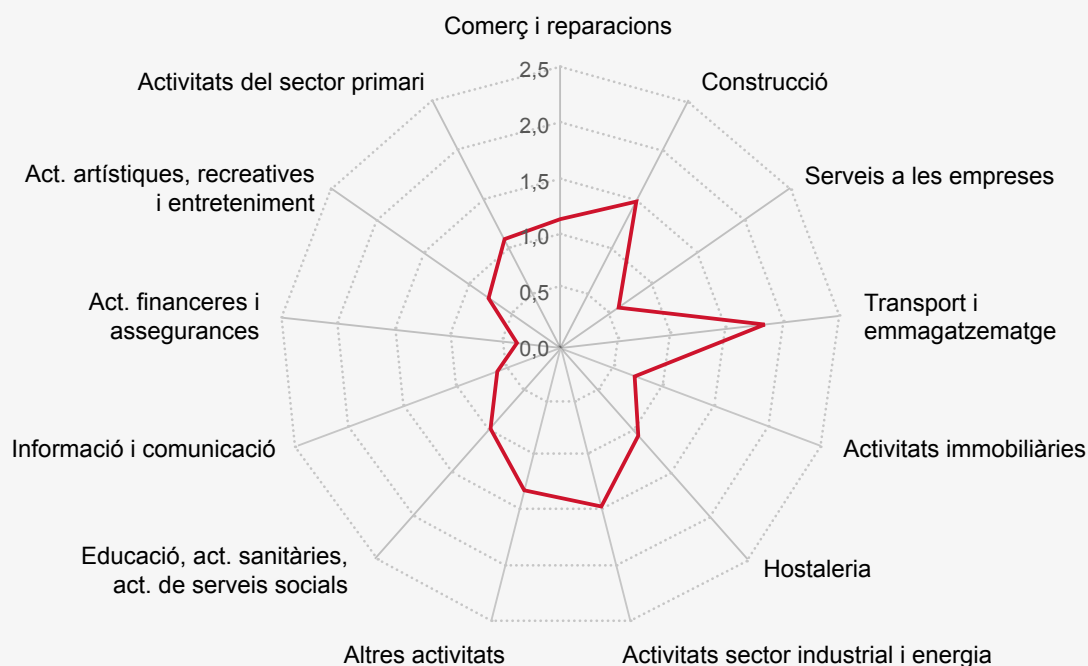
Les activitats més nombroses al districte són el comerç (24,3% dels agents), la construcció (12,3%) i els serveis a les empreses, i les activitats professionals, científiques i tècniques (11,2%). Això no obstant, en termes d'especialització (Barcelona = 1) el perfil del districte es caracteritza per la important presència relativa dels sectors del **transport i l'emmagatzematge (1,8)**, la **construcció (1,5)** i la **indústria (1,5)** —amb valors molt per sobre d'1—. Amb menys importància, però també amb un índex d'especialització positiu, hi destaquen el comerç i el sector primari.

Pes dels sectors econòmics al districte de Sant Andreu. 2023

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament, a partir de les dades d'INFORMA D&B i Inatlas.

Índex d'especialització per sectors de Sant Andreu (Barcelona = 1). 2023

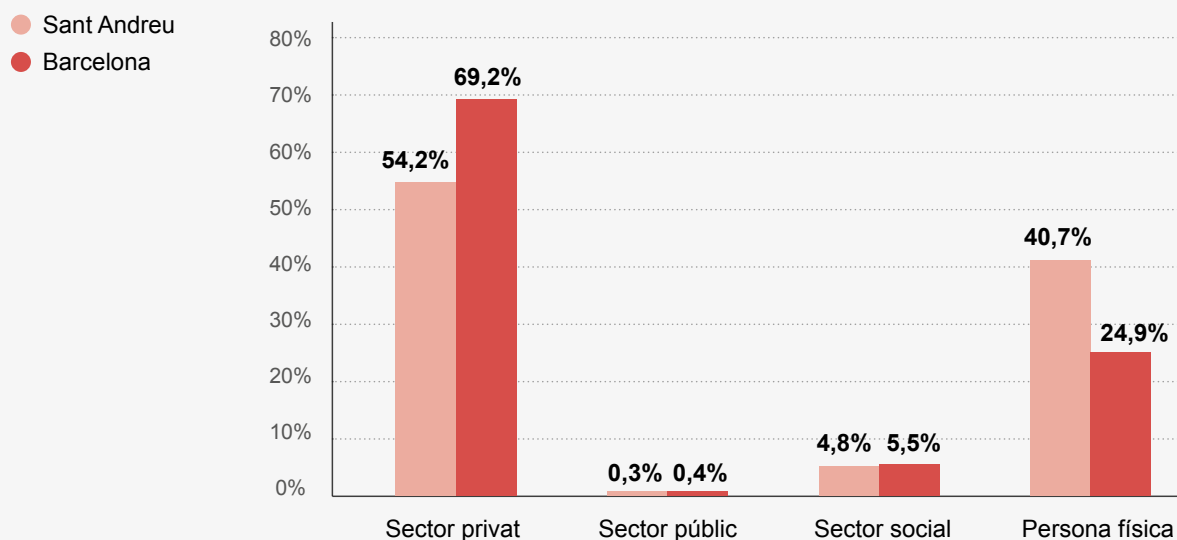

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament, a partir de les dades d'INFORMA D&B i Inatlas.

Per règim jurídic, el districte de Sant Andreu destaca pel fet de tenir un **pes de l'empresariat individual (40,7%) molt superior a la mitjana de Barcelona (24,9%)**, mentre que el pes del sector privat al districte (54,2%) és inferior al del conjunt de la ciutat (69,2%).

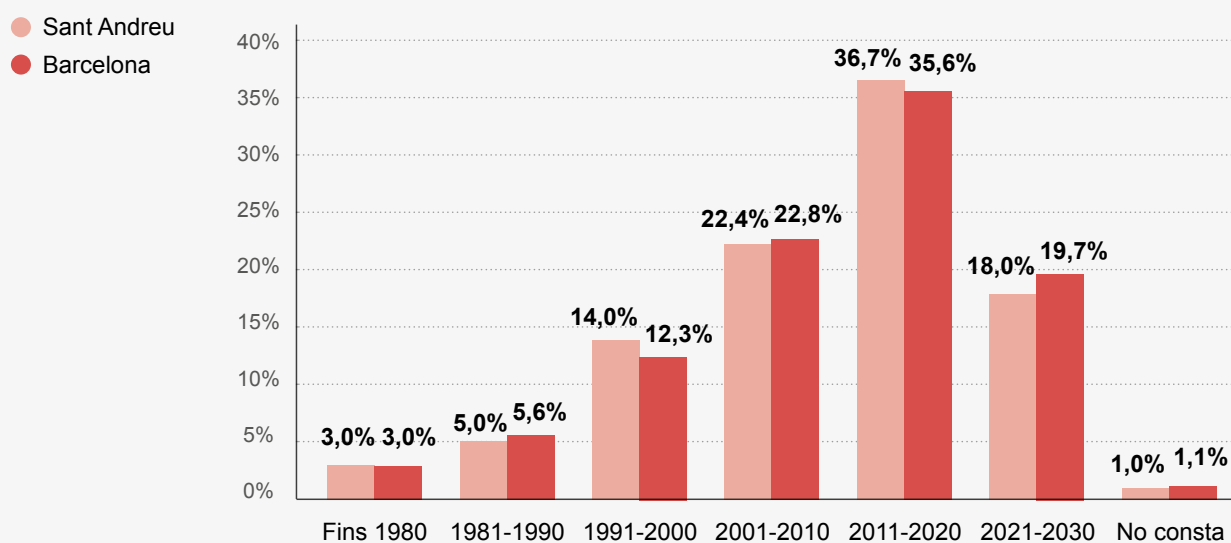
Destaca també la gran rotació de les activitats econòmiques, tant al districte com al conjunt de la ciutat. **El 78,1% de les activitats econòmiques del districte s'han donat d'alta posteriorment a l'any 2000, i un 55,7% després del 2010.**

Règim jurídic dels agents econòmics a Barcelona i Sant Andreu. 2023 (%)

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament, a partir de les dades d'INFORMA D&B i Inatlas.

Nombre d'agents econòmics segons la data de constitució. 2023

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament, a partir de dades de INFORMA D&B i Inatlas.

L'ecosistema econòmic de Barcelona és divers i disposa d'un ventall ampli de sectors productius i àmbits específics, però, d'entre tots, destaquen **sectors estratègics**, bé pel pes que tenen pel que fa a l'impacte en l'economia de la ciutat o bé pel seu valor tàctic des del punt de vista de reputació i posicionament internacional. Dins del teixit productiu de la ciutat, Sant Andreu **mostra un pes superior a la mitjana dels sectors estratègics del comerç i les cures**, i també **de l'agroalimentari i salut i bio**, mentre que, per contra, té un pes relatiu inferior en Economia Blava i sectors creatius.

Nombre d'agents econòmics classificats segons sectors estratègics. 2023

Sector	Sant Andreu	Barcelona	Pes s/Barcelona
Comerç al detall	658	11.543	5,7%
Sectors creatius	612	21.260	2,9%
Agroalimentari	585	12.703	4,6%
Turisme	537	15.122	3,6%
Economia verda	253	6.577	3,8%
TIC	198	6.223	3,2%
Salut i bio	174	3.927	4,4%
Esport	122	3.110	3,9%
Cures	62	1.070	5,8%
Economia Blava	39	1.625	2,4%
AGENTS ECONÒMICS	5.488	136.653	4,0%

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica, a partir de les dades d'INFORMA D&B i Inatlas.

0.5 ACTIVITAT ECONÒMICA I COMERCIAL A SANT ANDREU

El 7,6% dels locals comercials en planta baixa, el 0,9% dels allotjaments turístics i el 0,6% de les places d'allotjaments turístics de Barcelona es troben a Sant Andreu, un pes inferior al seu pes poblacional, sobretot pel que fa als equipaments turístics.

La taxa d'activitat emprenedora autònoms/ònomes del districte (2,82% de la població de 16 a 64 anys) és 1,1 p.p. inferior a la del conjunt de la ciutat.

Indicadors de Sant Andreu. Activitat econòmica i comercial

Indicadors	Sant Andreu	Barcelona	Pes s/ Barcelona
Locals actius en planta baixa (2022)	4.452	58.908	7,6%
Locals actius de quotidià alimentari (2022)	13,0%	13,5%	7,3%
Nombre d'allotjaments turístics (2023)	93	10.701	0,9%
Places d'allotjaments turístics (2023)	893	152.320	0,6%
Índex de recuperació comercial (2023, base 2019 = 100)	131,0%	126,8%	
Taxa d'activitat emprenedora d'autònoms/ònomes (% s/ població 16-64 anys, 2022)	2,8%	3,9%	

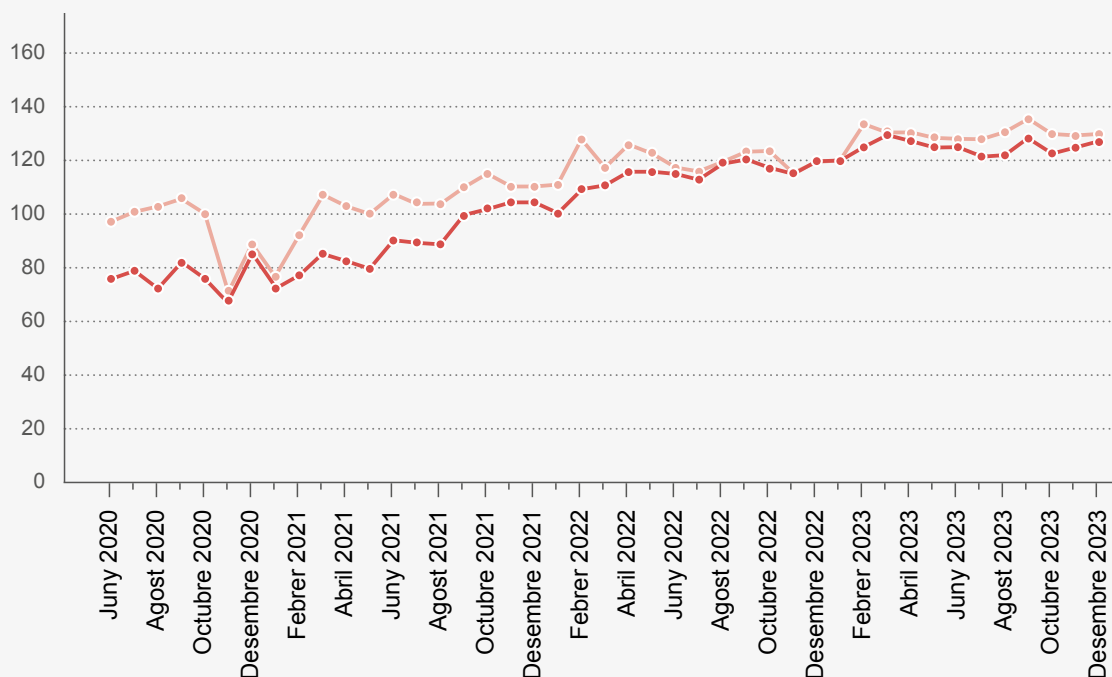
Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Econòmica, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament, a partir de dades del Departament d'Estadística, l'Oficina Municipal de Dades i l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona.

Segons dades facilitades pel Banc BBVA a partir de la despesa amb targeta bancària, el mes de desembre del 2023 Sant Andreu assoleix un índex de recuperació comercial del 132,0, lleugerament per sobre de la mitjana de Barcelona (129,4).

Durant el període de pandèmia, aquest indicador va evolucionar de manera més favorable a Sant Andreu que al conjunt de la ciutat, on els districtes centrals amb més pes de l'activitat turística van experimentar una forta afectació. A partir del 2022, l'evolució de la despesa de consum al districte és similar a la mitjana de Barcelona, de manera que, al tancament del 2023, se situa com el sisè districte en termes de recuperació del pols de l'activitat comercial.

Índex de recuperació comercial a Barcelona i Sant Andreu. Juny 2020 – desembre 2023 (2019 = 100)

● Barcelona
● Sant Andreu

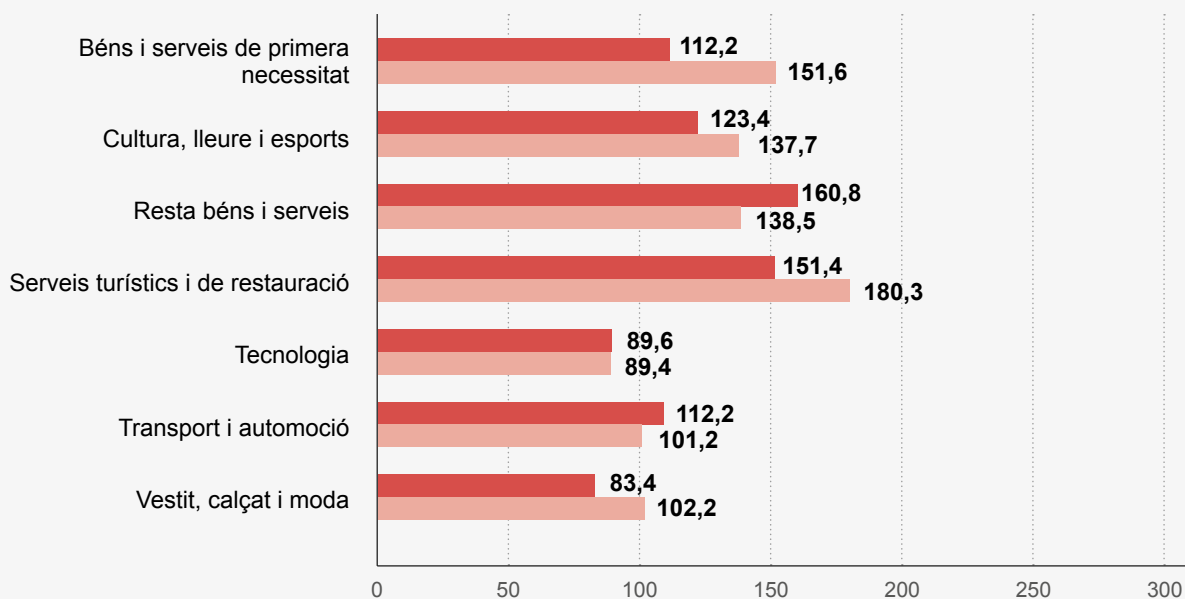

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, a partir d'Ajuntament de Barcelona (2021): Consum Privat a Barcelona, Oficina Municipal de Dades, Barcelona, versió 2.1.

Per categories de despesa, **tant els serveis turístics i de restauració com els béns de primera necessitat** mostren una recuperació molt superior a la mitjana de Barcelona, i **assoleixen índexs de recuperació de 180,3 i 151,6**, respectivament, **el mes de desembre**. En canvi, el sector del transport i l'automoció presenta una recuperació per sota de la mitjana de la ciutat, amb un índex del 101,2.

Índex de recuperació comercial per grans sectors. Desembre 2023 (2019 = 100)

- Barcelona
- Sant Andreu

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, a partir d'Ajuntament de Barcelona (2021): Consum Privat a Barcelona, Oficina Municipal de Dades, Barcelona, versió 2.1.

Eix 1. Foment de l'ocupació de qualitat i mercat de treball

L'ocupació de qualitat en el marc del mercat de treball actual mostra unes dades globals d'atur favorables. Així i tot, es manté el repte per continuar millorant l'ocupabilitat dels veïns i les veïnes del districte de Sant Andreu, tenint en compte les singularitats del mateix districte i atenent les necessitats específiques dels col·lectius vulnerables que sovint resideixen en barris concrets de la ciutat.

Aquest abordatge està alineat amb l'Acord Barcelona per a l'Ocupació de Qualitat (ABOQ) 2021-2030 i, dins d'aquest Acord, s'emmarca el Pla per a l'Ocupació Juvenil de Qualitat (POJQ) 2024-2030:

- **Acord Barcelona per a l'Ocupació de Qualitat 2021-2030**

És fruit del consens entre Barcelona Activa, l'Ajuntament de Barcelona, el Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (SOC), els principals agents socials i econòmics, i més de 50 entitats civils i del tercer sector social de la ciutat i de l'àrea metropolitana de Barcelona per definir i desplegar, de manera conjunta i consensuada, les polítiques d'ocupació de qualitat a Barcelona fins al 2030.

En aquest marc jurídic es fa més necessari afavorir l'accés als recursos ocupacionals i, per tant, acostar els recursos als col·lectius més desvinculats a través del disseny d'estratègies a mida per donar a conèixer els recursos de l'Administració.

El seu decàleg és:

1. Estabilitat laboral
2. Salaris mínims adequats
3. Jornades laborals adequades i flexibilitat laboral
4. Formació i capacitat continuades
5. Promoció i reconeixement professional
6. Organització del treball i conciliació de les vides laboral, familiar i personal
7. Salut, ètica i seguretat en el treball
8. Representació laboral i protecció de drets laborals
9. Atenció en la incorporació de persones joves al mercat de treball
10. Diversitat i no-discriminació

- **Pla per a l'Ocupació Juvenil de Qualitat 2024-2030**

És un full de ruta per fomentar i retenir el talent jove i reduir-ne la taxa d'atur i les problemàtiques socials que se'n deriven, creant ocupació de qualitat. Els quatre agents principals que desplegaran el Pla són Barcelona Activa, el Departament de Joventut de l'Ajuntament, el Consorci d'Educació de Barcelona (CEB) i la Fundació BCNFP. El Pla té com a reptes, entre d'altres:

- Reduir les taxes d'abandonament prematur dels estudis i la formació
- Disminuir el nombre de joves en situació d'inactivitat involuntària
- Millorar els processos d'acreditació i l'homologació de títols estrangers i el reconeixement de competències per a l'ocupació
- Optimitzar l'encaix entre el món formatiu i el mercat laboral
- Reduir la precarietat laboral
- Definir un model integral d'orientació, assessorament i acompanyament a les vocacions professionals
- Establir canals de comunicació efectius i eficaços
- Fer avaluacions de la posada en pràctica i l'impacte

- **Nova Llei d'ocupació (BOE-A-2023-5365 Llei 3/2023, de 28 de febrer, d'ocupació)**

Situa les persones en situació de vulnerabilitat com a col·lectiu prioritari en l'atenció als serveis públics d'ocupació i les persones en situació d'atur, en general, com a subjectes de dret en l'accés a recursos d'orientació i a rebre atenció i itineraris individualitzats adaptats a les seves necessitats.

En aquest marc jurídic es fa més necessari garantir l'accés als recursos ocupacionals i, per tant, acostar-los als col·lectius que hi estan més desvinculats a través del disseny d'estratègies a mida per donar a conèixer aquests recursos de l'Administració.

Les dades ocupacionals del districte ens mostren que, el desembre del 2023, **6.118 persones estaven en situació d'atur**, el 9,6% del total de Barcelona. El pes de l'atur sobre la població en edat de treballar de 16 a 64 anys és del 6,3%, 0,5 punts percentuals més que al conjunt de la ciutat. Quant al perfil, **58% són dones**; 12%, menors de 30 anys; **57,6%, majors de 45 anys**; i un **43% estan en atur de llarga durada**. El perfil de la persona en situació d'atur al districte és similar al del conjunt de la ciutat, però amb més pes de les dones i de l'atur de llarga durada (2,9 i 2,2 punts, respectivament, per sobre de la mitjana).

El Districte de Sant Andreu disposa i posa a l'abast els recursos ocupacionals municipals següents:

- **Sant Andreu Activa**

Ubicat al carrer de la Residència, 13-15 del barri de Sant Andreu de Palomar, Sant Andreu Activa és un espai per a la promoció econòmica i l'ocupació adreçat a les persones residents a Sant Andreu, on se centralitzen diferents programes i serveis de Barcelona Activa, principalment de l'àmbit ocupacional:

- **Punt d'informació i orientació per a la recerca de feina:** és la porta d'entrada als serveis ocupacionals en els quals es dona informació de Barcelona Activa i d'altres recursos de la ciutat, i es deriva la persona atesa al recurs més adequat. Inclou també **itineraris d'orientació** individualitzada per a les persones usuàries que ho requereixin.
- **Espai de recerca de feina:** servei equipat amb dispositius informàtics, amb presència de professionals de l'orientació per donar suport a les persones que estan en procés de recerca de feina.
- **Servei de suport psicològic:** servei complementari per a usuaris i usuàries dels programes i serveis de Barcelona Activa. Té com a finalitat fomentar el benestar emocional oferint eines, suport i acompanyament.
- **Programa Oportunitats als mercats municipals i comerç de proximitat:** programa adreçat a orientar i formar joves d'entre 18 i 29 anys que estan buscant feina. Ofereix la possibilitat de formar-se i treballar com a dependent/a especialista en productes alimentaris als mercats de la ciutat i al comerç de proximitat.
- **Programació de càpsules formatives de Barcelona Treball:** activitats grupals de curta durada per conèixer millor el mercat de treball, capacitar per a la recerca de feina i desenvolupar les competències personals.
- **Punt de Defensa dels Drets Laborals (PDDL):** ofereix atenció individualitzada i sessions grupals en l'àmbit dels drets laborals, tant presencial com de forma telemàtica.
- **Suport a l'autoocupació a través del Punt d'Atenció per a l'Activitat Econòmica (PAAE):** dirigit a persones, empreses, comerços, associacions i entitats residents a Sant Andreu que volen emprendre una activitat econòmica al districte o enfortir el seu negoci.

- **Dispositius d'atenció integral a barris del Bon Pastor i la Trinitat Vella**

Aquests dispositius faciliten orientació laboral i formació a totes les persones que estan en situació de recerca de feina o canvi laboral, residents als barris del Bon Pastor-Baró de Viver i de la Trinitat Vella. L'any passat, el grau d'inserció va ser d'un 48% del total de persones ateses al programa.

- **Espai Jove Garcilaso, al barri de la Sagrera**

A l'Espai Jove Garcilaso se centralitzen la gran majoria de serveis i programes del districte, que acompanyen el jovent per a la seva ocupabilitat, oferint-los informació, orientació, formació i acompanyament en la seva incorporació laboral. Un dels programes de Barcelona Activa que està ubicat allà és l'A Prop Jove, que té per objecte facilitar l'accés al mercat de treball o el retorn al sistema educatiu de persones joves amb alguna problemàtica relacionada amb la salut mental.

- **Biblioteca Can Fabra, Xarxa Cibernàrium, al barri de Sant Andreu de Palomar**

Des del Cibernàrium, s'organitzen a la Biblioteca Ignasi Iglésias-Can Fabra de Sant Andreu activitats de tecnologia de formació per iniciar-se en l'ús d'internet, l'ordinador o els telèfons intel·ligents.

- **Canòdrom, Ateneu d'Innovació Digital i Democràtica, Xarxa Cibernàrium al barri del Congrés i els Indians**

El Canòdrom ofereix formacions per a l'alfabetització digital i és l'únic espai on s'imparteix formació tecnològica bàsica basada en programari lliure. És un espai de tecnologies obertes, democràcia participativa i cultura digital, en el qual s'aborda de ple la bretxa digital que hi ha al territori.

- **Biblioteca La Sagrera - Marina Clotet, al barri de la Sagrera**

Espai on s'ofereixen, al veïnat de Sant Andreu, sessions informatives sobre recursos ocupacionals, amb l'objectiu de trobar feina o millorar l'objectiu professional de les persones participants. La meitat de les persones assistents són del districte.

Aquest mapa de recursos públics es complementa amb les iniciatives d'entitats ocupacionals del mateix territori, públiques i privades, amb les quals el Pla de Desenvolupament Econòmic (PDE) té la vocació de continuar treballant conjuntament per millorar l'ocupabilitat de les persones residents al districte de Sant Andreu.

Des del punt de vista de l'ocupació, la realitat d'aquest teixit d'entitats en el districte es veu configurada a través del grup de treball de la Taula d'Ocupació del Districte, que està en marxa des de març del 2018 i aplega més de 20 entitats. La creació de la Taula d'Ocupació va ser una mesura del PDE de Sant Andreu 2017-2021 i es va impulsar com un espai d'intercanvi i coordinació de projectes ocupacionals, amb l'objectiu de fomentar el coneixement entre les diferents iniciatives que hi ha al territori, l'intercanvi d'experiències i metodologies amb els i les professionals implicades en els projectes, i la complementarietat i la coordinació de les accions que es porten a terme al districte. Actualment, s'han aconseguit tots els objectius que es van proposar, fins i tot, s'ha arribat més enllà gràcies a la col·laboració activa entre aquestes.

1.1 PROMOURE LA MILLORA DE L'OCUPABILITAT DEL VEÏNAT

Aquest objectiu té la voluntat de millorar l'ocupabilitat de les veïnes i els veïns del districte de Sant Andreu, i es vol assolir acostant els recursos ocupacionals a la ciutadania, tant si són del districte com de la resta de la ciutat. Es plantegen les actuacions següents que, de manera transversal, incorporen accions de difusió d'aquestes actuacions i també del treball conjunt amb les entitats del districte.

ACTUACIÓ 1.1.1 Consolidació de Sant Andreu Activa com a espai municipal de referència en matèria ocupacional

Sant Andreu Activa, situat al carrer de la Residència 13-15, és des que va obrir el 2022 un espai per a la promoció econòmica i l'ocupació adreçat a les persones residents a Sant Andreu majoritàriament, on se centralitzen diferents programes i serveis de Barcelona Activa, sobretot de l'àmbit ocupacional: orientació professional, suport psicològic, programa ocupacional per a joves, formació per millorar l'ocupabilitat, Punt de Defensa dels Drets Laborals, a més del Punt d'Atenció a l'Activitat Econòmica de suport a l'emprenedoria.

Tipologia d'actuació	Equipament
Indicadors	Resultats esperats
Total de persones ateses a Sant Andreu Activa	Un mínim de 1.000 persones ateses a Sant Andreu Activa
% de persones residents a Sant Andreu	Un mínim d'un 50% de les persones ateses són residents al districte
% de persones que arriben a Barcelona Activa per primera vegada	Un mínim del 40% de les persones ateses s'adrecen per primera vegada a Barcelona Activa
Programes/Serveis	Un mínim de cinc programes o serveis ocupacionals programats
CALENDARI	Recurrent anual

ACTUACIÓ 1.1.2 Difusió dels diferents serveis i programes de Barcelona Activa

Una bona difusió dels diferents serveis i programes que podem oferir des de Barcelona Activa ens acostarà al veïnat del districte. Es farà arribar informació d'interès sobre recursos ocupacionals, tant els que s'ofereixen als equipaments del districte com els impulsats en l'àmbit de ciutat, a les diferents xarxes d'ocupació, espais sociocomunitaris i canals digitals del Districte, per tal de facilitar l'accés a les diferents activitats programades, així com a través d'altres canals de comunicació. Aquesta actuació també inclou la difusió de la formació relativa als certificats de professionalitat oferts en centres educatius del districte.

Tipologia d'actuació	Serveis
Indicadors	Resultats esperats
Accions de difusió de recursos ocupacionals	Un mínim de quatre accions de difusió dels recursos i programes ocupacionals
Accions de difusió dels certificats de professionalitat	Una difusió dels certificats de professionalitat als centres educatius
CALENDARI	Recurrent anual

ACTUACIÓ 1.1.3 Programació de càpsules d'alfabetització digital

L'oferta de formació tecnològica bàsica del Cibernàrium abasta dos equipaments: el Canòdrom, Ateneu d'Innovació Digital i Democràtica, i la Biblioteca Ignasi Iglésias-Can Fabra. L'oferta formativa va des de conèixer com funciona l'ordinador i els dispositius mòbils fins a aprendre a navegar per internet i fer servir el correu electrònic. En aquesta formació s'estableix com a eina d'orientació inicial el test de competències digitals i, a partir dels resultats, s'ofereixen formacions per a l'alfabetització digital. El Canòdrom té la particularitat que és l'únic espai on s'imparteix formació tecnològica bàsica basada en programari lliure. A més, es preveu programar accions a mida a Sant Andreu Activa per donar resposta a necessitats de col·lectius específics.

Tipologia d'actuació	Serveis
Indicadors	Resultats esperats
Persones participants	Un mínim de 300 persones participants en càpsules d'alfabetització digital i avançada als equipaments de Sant Andreu
% de persones residents a Sant Andreu	Un 31% de les persones participants són residents del districte
Accions a mida	Un mínim de quatre accions a mida executades a Sant Andreu Activa per a col·lectius específics
CALENDARI	Recurrent anual

1.2 FOMENTAR LA PARTICIPACIÓ DELS COL·LECTIUS DESVINCULATS DELS RECURSOS MUNICIPALS I COMUNITARIS

En les diferents estratègies municipals a les quals fem referència al principi d'aquest eix, com també en la nova Llei d'ocupació, s'estableix com a prioritat garantir l'equitat en l'accés i la distribució dels recursos en el mercat de treball, així com pal·liar la precarietat laboral des d'una visió de justícia social i, també, territorial. Alhora, s'incorpora la perspectiva interseccional en l'abordatge, tenint en compte el gran nombre d'eixos de desigualtat que poden afectar les persones en el seu accés al mercat de treball.

Paral·lelament, el nou Pla de Barris 2025-2028 tindrà línies de treball amb l'objectiu de millorar l'ocupabilitat del veïnat dels barris, especialment dels perfils més prioritaris.

A més, se seguirà una línia de continuïtat pel que fa als programes que inclouen contractació laboral en paral·lel a un abordatge integral de la persona, que incorpora l'orientació, la capacitat/formació i el seguiment personalitzat, ja que són una de les polítiques actives més efectives, especialment per als perfils ocupacionals que potencialment estan més desvinculats del mercat de treball. Així mateix, alguns d'aquests programes, a banda de tenir un impacte positiu en les persones participants, també el tenen sobre el territori. Es concentren en projectes de naturalesa molt diversa —des de serveis de reforç de neteja dels carrers fins a intervencions de caràcter social en un sentit ampli— que cada Districte presenta i gestiona anualment per tal que reverteixin en la comunitat, amb una inversió significativa de recursos del Districte.

Per assolir aquest objectiu, es plantegen actuacions dirigides a col·lectius o barris prioritaris d'actuació a partir d'una identificació prèvia, i que tenen el disseny i la implementació adaptats a les seves realitats i necessitats.

ACTUACIÓ 1.2.1 Dispositius d'atenció integral a barris del Bon Pastor-Baró de Viver i de la Trinitat Vella

Els dispositius d'atenció integral a barris faciliten orientació laboral i formació als barris de la franja del Besòs del districte. El seu impacte al territori fa que les veïnes i els veïns es puguin acostar al mercat laboral des d'una metodologia adaptada als perfils i a les necessitats de cada persona. És un programa que aborda la vulnerabilitat d'una part important de la població que viu en aquests barris.

Tipologia d'actuació	Programa
Indicadors	Resultats esperats
Total de persones ateses	Un mínim de 200 persones ateses pels dispositius: - Dispositiu de la Trinitat Vella: 100 persones - Dispositiu del Bon Pastor-Baró de Viver: 100 persones
% d'insercions	Un mínim d'un 40% d'inserció de les persones ateses pels dispositius
CALENDARI	Recurrent anual

ACTUACIÓ 1.2.2 Disseny i execució d'accions a mida per a col·lectius en situació de vulnerabilitat

Mitjançant una tasca de cooperació continuada amb les entitats, els serveis i els espais comunitaris del districte, s'analitzen les necessitats dels col·lectius que atenen i s'hi adapten les activitats que millor poden donar-hi resposta. Aquestes accions aniran dirigides principalment a col·lectius en situació de vulnerabilitat, sigui per desenvolupar o millorar competències o bé per gestionar canvis professionals o adquirir coneixements sobre el mercat de treball actual, entre d'altres.

Tipologia d'actuació	Serveis
Indicadors	Resultats esperats
Nombre de sessions informatives de recursos de promoció econòmica a mida	Un mínim de dues sessions
Nombre de participants per sessió	Un mínim de vuit participants per sessió
% de persones residents a Sant Andreu	Un 35% de les persones participants són residents al districte
Nombre d'accions a mida dutes a terme	Un mínim de dues accions a mida
CALENDARI	Recurrent anual

ACTUACIÓ 1.2.3 Recursos ocupacionals per al jovent

Cal estar en contacte amb els diferents serveis vinculats al jovent al territori per poder acompanyar els seus processos d'apropament al mercat laboral. A Sant Andreu se centralitzen a l'Espai Jove Garcilaso —A Prop Jove, Punt d'Informació Juvenil, Servei d'Orientació Juvenil—, així com a les diferents xarxes de joves que hi ha als barris. Aquesta actuació s'emmarca en el Pla per a l'Ocupació Juvenil de Qualitat.

Tipologia d'actuació	Serveis
Indicadors	Resultats esperats
Nombre de joves atesos/eses a l'Espai Garcilaso	Un mínim de 75 joves residents al districte de Sant Andreu participen en activitats ocupacionals a l'Espai Jove Garcilaso
Nombre de joves de Sant Andreu participants en recursos i programes	Un mínim de 400 joves residents al districte participants en activitats ocupacionals
CALENDARI	Recurrent anual

ACTUACIÓ 1.2.4 Programes de contractació dirigits a col·lectius prioritaris

Les polítiques actives d'ocupació faciliten que les persones que estan més allunyades del mercat laboral hi accedeixin per primera vegada o després de llargs períodes d'inactivitat. En aquesta línia, des de Barcelona Activa, en col·laboració amb els ens municipals, es contracten anualment persones en el marc dels Programes Integrals amb Contractació (PIC). Durant el període del PDE, Pla de Barris té prevista aquesta tipologia de contractes, que impliquen formació i treball, amb la intenció, quan sigui possible, de poder avançar cap a la regularització de persones que estiguin en situació administrativa irregular. Dins d'aquests programes, hi ha línies d'actuació que, a banda de la millora de l'ocupabilitat que persegueix aquest recurs mitjançant la formació i la pràctica laboral, també volen impactar en els barris on s'intervenien. En totes les línies d'aquests programes, es prioritzarà la contractació laboral dels perfils que més experimenten les desigualtats per tal de facilitar l'accés al mercat del treball, amb mesures específiques per a la regularització de les persones en situació administrativa irregular i evitar situacions d'irregularitat sobrevinguda que perpetuïn la precarietat.

Tipologia d'actuació	Programes
Indicadors	Resultats esperats
Nombre de projectes sol·licitats pel districte	Un mínim de quatre projectes
Nombre de residents del districte contractats/ades per plans integrals municipals (indicador condicionat als projectes sol·licitats pel districte)	Un mínim de 50 persones contractades
Percentatge d'inserció	Un mínim del 45% de les persones del districte contractades mitjançant PIC que han trobat feina en els sis mesos següents
CALENDARI	Recurrent anual

ACTUACIÓ 1.2.5 Projectes formatius i ocupacionals dels barris de Pla de Barris

Projectes que tenen l'objectiu de millorar l'ocupabilitat del veïnat dels barris de Pla de Barris, especialment dels perfils prioritaris: dones, joves i persones migrants, amb una mirada integral dels seus processos vitals a través de la formació ocupacional. Es desenvoluparan projectes contra l'atur estructural, prelaborals per a persones adultes i joves, tastets d'oficis i programes contra la feminització de la pobresa.

Tipologia d'actuació	Projectes
Indicadors	Resultats esperats
Nombre de persones participants en cada programa	Persones participants
CALENDARI	Recurrent anual

ACTUACIÓ 1.2.6 Servei de canguratge municipal: Concilia, de Pla de Barris

L'objectiu és contribuir a l'harmonització de la vida laboral, familiar i personal mitjançant un servei que respongui a les necessitats de conciliació existents, principalment per part de les dones dels barris de Pla de Barris, pel que fa a la cura dels infants, i promoure que disposin de temps per al seu gaudi, formació o incorporació a la feina. Sant Andreu disposa del servei del Concilia als barris del Bon Pastor, del Congrés i els Indians, i de la Trinitat Vella.

Tipologia d'actuació	Programa
Indicadors	Resultats esperats
Nombre de persones beneficiàries del servei Concilia anualment	100 famílies fan ús del servei per curs escolar per cada punt, un total de 300 al districte
CALENDARI	Recurrent anual

1.3 AFAVORIR UNA MAJOR CONSCIÈNCIA I CONEIXEMENT DE DRETS I DEURES LABORALS PER TAL DE PODER EXERCIR-LOS

Informar i assessorar en matèria de drets i deures laborals les persones que estan treballant, que estan en situació d'atur o que volen accedir al mercat laboral és cabdal per poder defensar i fer efectius els seus drets laborals.

ACTUACIÓ 1.3.1 Servei del Punt de Defensa dels Drets Laborals

En marxa des del 2017, el Punt de Defensa dels Drets Laborals (PDDL) es consolida com un servei que s'adreça tant a persones que necessiten resoldre qualsevol dubte de dret laboral com a persones usuàries i personal tècnic d'entitats amb necessitat o voluntat de fer una aproximació al Dret Laboral, amb diferents temàtiques i continguts, en format grupal. El servei disposa d'un catàleg de càpsules formatives que es poden sol·licitar. També és possible fer-ne d'altres *ad hoc* si hi ha usuaris o usuàries que volen o necessiten formar-se en diferents temes de l'àmbit.

S'ofereix assessorament telefònic i presencial als deu districtes de la ciutat. El servei s'adreça també a contractants.

Tipologia d'actuació	Serveis
Indicadors	Resultats esperats
Nombre de persones ateses anualment al Punt de Defensa dels Drets Laborals de Sant Andreu • Nombre de persones de Sant Andreu ateses en modalitat individual presencial • Nombre de persones de Sant Andreu ateses en modalitat grupal	Entre 150 i 200 persones ateses
Pes de persones de Sant Andreu ateses als Punts de Defensa de Drets Laborals	Entre un 4% i un 8%
Nombre d'entitats de Sant Andreu a les quals s'han impartit càpsules formatives	Un mínim d'una entitat
CALENDARI	Recurrent anual

ACTUACIÓ 1.3.2 Identificació dels perfils que més pateixen la precarietat laboral i posada en marxa d'accions específiques per abordar-los

Durant els anys de funcionament del servei dels Punts de Defensa dels Drets Laborals, s'ha anat generant informació estadística de les persones usuàries que, a més, recull la tipologia de les consultes. L'anàlisi d'aquestes dades, interrelacionant-les, ens ha de permetre contrastar informació sociodemogràfica amb les feines desenvolupades i les seves condicions laborals. L'objectiu és poder determinar quins perfils experimenten més la precarietat laboral per, després, poder impulsar accions específiques d'abordatge.

Tipologia d'actuació	Intervenció puntual
Indicadors	Resultats esperats
Document d'anàlisi del perfilat de les persones usuàries segons la precarietat laboral que assumeixen	Document elaborat
Accions d'abordatge definides i posades en marxa	Un mínim d'una acció
CALENDARI	Durant la vigència del PDE 2024-2027

1.4 ENFORTIR LA TAULA D'OCUPACIÓ DE SANT ANDREU

La diagnosi de les potencialitats i necessitats en matèria ocupacional d'un territori requereix una mirada conjunta de tots els agents, públics i privats, que hi operen. A partir d'aquestes deteccions es poden originar respostes coordinades i complementàries per maximitzar el grau d'eficàcia i d'efectivitat del conjunt d'agents ocupacionals.

Participar en un espai comú d'interacció i d'actuacions relacionades amb l'enfortiment i la dinamització de les entitats ocupacionals del territori, a més de suscitar sinergies entre els diferents agents i de compartir serveis i recursos, és un factor clau per al foment de l'ocupació de qualitat.

En el cas del Mapa de Recursos Ocupacionals i Formatius de Barcelona, es treballarà perquè reflecteixi el màxim de recursos del districte.

Per assolir aquest objectiu, es plantegen les actuacions següents.

ACTUACIÓ 1.4.1 Consolidació de la Taula d'Ocupació de Sant Andreu

La Taula d'Ocupació, en marxa des del 22 de març de 2018, és un espai d'intercanvi i coordinació de projectes ocupacionals, que es reuneix trimestralment. Ha aconseguit fomentar el coneixement entre les diferents iniciatives que hi ha al territori, així com l'intercanvi d'experiències i metodologies amb els i les professionals implicades, i també promoure la complementarietat i la coordinació de les actuacions que es porten a terme al districte. Es continuarà enfortint el treball conjunt entre les diferents entitats implicades.

Tipologia d'actuació	Projectes Singulars
Indicadors	Resultats esperats
Nombre de reunions de la Taula d'Ocupació	Quatre reunions
Nombre d'entitats que hi participen	Un mínim de 10 entitats participants
Nombre d'accions de treball conjunt	Entre dues i quatre accions de treball conjunt entre les entitats participants en la Taula d'Ocupació
Organització de sessions monogràfiques	Un mínim d'una sessió monogràfica
CALENDARI	Recurrent anual

ACTUACIÓ 1.4.2 Programació d'activitats per a professionals de les entitats i serveis

Aportar valor a la pràctica professional dels equips tècnics de la taula d'ocupació, o de les diferents entitats, serveis o projectes que tenen una mirada ocupacional al territori, és una estratègia que facilita millorar la pràctica en el dia a dia. Des de Barcelona Activa s'oferiran activitats a mida per als equips tècnics d'entitats o serveis del districte, en el marc de la Taula d'Ocupació.

Tipologia d'actuació	Intervenció puntual
Indicadors	Resultats esperats
Accions a mida programades	Un mínim de tres accions a mida
CALENDARI	Recurrent anual

QUADRE RESUM

Eix estratègic 1. Foment de l'ocupació de qualitat i mercat de treball

Objectius	Projectes/accions
Objectiu 1. Promoure la millora de l'ocupabilitat del veïnat	Consolidació de Sant Andreu Activa com a espai municipal de referència en matèria ocupacional
	Difusió dels diferents serveis i programes de Barcelona Activa
	Programació de càpsules d'alfabetització digital
Objectiu 2. Fomentar la participació dels col·lectius desvinculats dels recursos municipals i comunitaris	Dispositius d'atenció integral a barris del Bon Pastor-Baró de Viver i de la Trinitat Vella
	Disseny i execució d'accions a mida per a col·lectius en situació de vulnerabilitat
	Recursos ocupacionals per al jovent
	Programes de contractació dirigits a col·lectius prioritaris
	Projectes formatius i ocupacionals dels barris de Pla de Barris
	Servei de canguratge municipal: Concilia, de Pla de Barris
Objectiu 3. Afavorir una major consciència i coneixement de drets i deures laborals per tal de poder exercir-los	Servei del Punt de Defensa dels Drets Laborals
	Identificació dels perfils que més pateixen la precarietat laboral i posada en marxa d'accions específiques per abordar-los
Objectiu 4. Enfortir la Taula d'Ocupació de Sant Andreu	Consolidació de la Taula d'Ocupació de Sant Andreu
	Programació d'activitats per a professionals de les entitats i serveis

Eix 2. Promoció del comerç, els serveis, la restauració de proximitat i els mercats municipals

Les principals dades d'activitat comercial revelen la importància del sector del comerç per a Barcelona, ja que el comerç al detall representa, el 2023, el 4,4% del PIB de la ciutat i els serveis d'allotjament, menjar i begudes, el 5,9%. Pel que fa a les dades d'afiliacions a la Seguretat Social, segons el Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, l'abril del 2024 el comerç al detall representava el 6,9% sobre el total d'afiliacions de Barcelona, i la restauració, el 6% (83.981 de comerç al detall i 73.998 de restauració, d'un total d'1.224.202 a Barcelona). La resta (57.248, el 4,7%) correspon al comerç a l'engròs.

Quant a la distribució dels establiments comercials, segons el darrer Estudi de les activitats econòmiques en planta baixa del 2022, a la ciutat de Barcelona hi ha 66.088 establiments destinats a activitat econòmica, dels quals 58.908 estan actius. Dels actius, 32.004 (54,33%) són establiments de serveis —dels quals 10.724, el 33,51%, són de restauració—, 20.749 (35,22%) són comerç al detall i 6.155 (10,45%) corresponen a altres (activitats de construcció, industrials, equipaments religiosos, esportius, Administració, etc.).

El teixit comercial és, sens dubte, un motor econòmic de primer ordre a la ciutat, generador de llocs de treball i amb un valor social, que es visibilitza en la millora de la cohesió social, de la convivència i de la qualitat de l'espai públic de la ciutat.

D'altra banda, el comerç de proximitat comporta, a més a més, una relació més personalitzada amb la persona consumidora, amb productes diferenciats de les grans cadenes, amb repercussió en l'economia local del territori on estan ubicats i amb menys impacte ambiental.

En el cas de Sant Andreu, el comerç de proximitat és un dels pilars fonamentals de la vida econòmica i comunitària. Amb una rica tradició de botigues familiars, mercats i petits negocis, els diferents barris ofereixen una oferta diversa de productes i serveis. El districte disposa de sis associacions de comerciants i dos eixos comercials, que són els interlocutors del comerç dels diferents barris i visibilitzen i dinamitzen els comerços.

Sobre la base dels diferents canvis que estan incidint en el comerç, en el moment de redactar aquest Pla de Desenvolupament Econòmic, s'està elaborant un Pla estratègic o full de ruta del comerç de la ciutat. Es tindran en compte aspectes com ara la compra de conveniència, els *marketplace*, les compres experimentals, la necessitat de la digitalització en tot el procés, el canvi d'hàbits, la desaparició de botigues en ciutats de menys de 250.000 habitants, les botigues-aparador a les grans ciutats, repensar el model de locals en planta baixa i els plans d'usos, entre d'altres.

Els tres punts centrals que s'han de treballar seran:

a. Digitalització

S'ha de fer acompanyament al sector. Es vol treballar la digitalització a diferents nivells, donat que no tothom necessita el mateix. Es vol assegurar que tothom estigui posicionat a les xarxes socials i es pugui oferir *online* i *offline*.

b. Globalització

S'està produint un canvi d'hàbits significatiu. Augment constant de les compres en línia. Pressió immobiliària que afecta directament el sector. Cal definir una política de locals en planta baixa (LPB), que afavoreixi l'obertura de nous establiments.

Treballar en l'eina dels plans d'usos, que permeti endreçar i copsar necessitats. Això comporta també fer valoracions i ajustos periòdics.

c. Capacitació (formació/professionalització)

Afrontar els diferents reptes de formació. Manca formació obligatòria especialitzada del sector. S'ha de posar en valor la formació que hi ha a Barcelona amb la Fundació Barcelona FP, així com afavorir i fomentar el relleu generacional.

El Pla Estratègic també haurà de preveure aspectes normatius que afecten directament el sector, com són els que fan referència a les APEU o l'Ordenança de venda no sedentària, entre d'altres.

En aquesta mateixa línia, Barcelona, amb els seus 39 mercats municipals alimentaris i tres mercats no alimentaris, és una de les poques ciutats del món que pot presumir d'una xarxa de mercats distribuïts de tal manera que tots els barris tenen un mercat a prop, abastint-los de producte fresc, saludable, de proximitat i de qualitat.

Actualment i des de fa temps, el teixit comercial té la necessitat de continuar donant resposta a diversos reptes: la competència pel que fa a la varietat i els preus de les grans cadenes i de plataformes de venda en línia; l'augment dels costos operatius vinculats especialment al lloguer i els subministraments; la transformació digital; el canvi de patró de consum envers espais comercials digitals; els requisits de la sostenibilitat; o la manca de relleu generacional.

En el cas dels mercats, aquests reptes es van materialitzant a través de la renovació i el manteniment d'infraestructures i la modernització de serveis per millorar-ne la competitivitat, alhora que tenen la voluntat de situar-se com uns espais integradors dels barris, atraure nous perfils de veïns i veïnes, i sensibilitzar sobre l'alimentació sostenible i el consum responsable.

En aquest escenari, és indispensable l'activació d'estratègies que enforteixin el teixit comercial, tant des del punt de vista de la professionalització i l'augment de la competitivitat com de la seva visibilització i fidelització en el seu entorn d'influència.

2.1 ENFORTIR L'ASSOCIACIONISME

L'associacionisme comercial és una eina fonamental per definir i implementar, des del territori, estratègies que permetin donar respostes als reptes concrets en cada moment.

Per enfortir l'associacionisme comercial, cal crear un entorn de cooperació i benefici mutu entre els i les comerciants. Algunes estratègies que poden funcionar són, per exemple, afavorir activitats, una promoció conjunta, *networking*, formació i comunicació oberta, entre d'altres.

Donat que la qualitat en la gestió o la mena d'activitats de les associacions de comerciants són elements fonamentals per al desenvolupament i el creixement del comerç, es considera de gran importància fomentar i donar suport a l'associacionisme comercial del districte.

ACTUACIÓ 2.1.1 Consolidació del grup de treball amb les dinamitzadores de les associacions i dels eixos comercials

Organitzar i coordinar reunions periòdiques del grup de treball amb les dinamitzadores de les associacions i dels eixos comercials del districte per estar en contacte constant, oferir tots els recursos, recollir les demandes dels comerciants i fer-les arribar a l'Administració. En aquestes reunions es farà difusió dels recursos per al comerç de proximitat.

Tipologia d'actuació	Intervenció puntual
Indicadors	Resultats esperats
Nombre de reunions	Dues reunions mensuals
Nombre de programes/serveis difosos	Un mínim de cinc programes/serveis difosos
CALENDARI	Recurrent anual

ACTUACIÓ 2.1.2 Suport a les activitats de promoció i difusió del comerç organitzades per les associacions de comerciants

Donar visibilitat al comerç de proximitat i acostar-lo a la ciutadania, mitjançant el suport en activitats de promoció i dinamització del comerç en l'espai públic.

Tipologia d'actuació	Intervenció puntual
Indicadors	Resultats esperats
Nombre d'activitats per visibilitzar el comerç	10 activitats de visibilització
CALENDARI	Recurrent anual

2.2 IMPULSAR LA VISIBILITAT I FIDELITZACIÓ DEL COMERÇ DE PROXIMITAT I DEL DISTRICTE

La importància del comerç de proximitat al districte suscita la necessitat d'actuar per reforçar el seu paper com a actiu rellevant en el camp del desenvolupament econòmic, com a agent de dinamització social i com a generador d'identitat de barri.

Impulsar la visibilitat i fidelització del comerç de proximitat és essencial perquè contribueix a enfortir l'economia local i a crear una comunitat més cohesionada. El comerç de proximitat ofereix productes i serveis adaptats a les necessitats reals dels veïns i les veïnes, cosa que fomenta un tracte personalitzat. A més, aquests comerços acostumen a crear llocs de treball locals, de manera que contribueixen a mantenir l'activitat econòmica al districte i a evitar la desertificació comercial.

D'altra banda, millorar la visibilitat d'aquests comerços ajuda a fer que les persones residents coneguin i valorin les botigues del seu entorn. D'aquesta forma, s'augmenten les probabilitats que hi facin compres de manera recurrent. Això no només afavoreix el creixement econòmic dels negocis, sinó que també promou un model més sostenible de consum.

Es duran a terme diverses accions i campanyes de suport al comerç dirigides a millorar la visibilitat i a consolidar els hàbits de compra del veïnat als comerços de proximitat. A llarg termini, aquesta mena d'accions contribueixen a preservar el teixit comercial i social del barri, per mantenir viva la identitat i la personalitat del districte.

ACTUACIÓ 2.2.1 Campanyes de promoció de la compra al comerç de proximitat

Reforçar el paper del comerç de proximitat com a actiu rellevant en el camp del desenvolupament econòmic, com a agent de dinamització social i com a generador d'identitat de barri, organitzant campanyes de comunicació i de gratificació per compra al comerç de proximitat. Entre les campanyes de promoció, destacar la campanya de bosses i de ventalls, entre d'altres.

Tipologia d'actuació	Serveis
Indicadors	Resultats esperats
Nombre de campanyes de promoció del comerç	Dues campanyes
CALENDARI	Recurrent anual

ACTUACIÓ 2.2.2 Projectes de col·laboració del comerç local amb les diferents àrees i instituts municipals

Participar en projectes de col·laboració amb diferents àrees i instituts municipals per continuar impulsant la renovació de la imatge exterior i l'accessibilitat del comerç, així com per donar a conèixer el comerç de proximitat i fomentar un consum crític i responsable. Es preveu la col·laboració en els projectes CABSA, El comerç i les escoles, i Comerç i disseny (actuació creativa a les persianes dels comerços).

Tipologia d'actuació	Projectes
Indicadors	Resultats esperats
Nombre de projectes de col·laboració	Tres projectes de col·laboració
CALENDARI	Recurrent anual

2.3 PROMOURE LA PROFESSIONALITZACIÓ I L'ENFORTIMENT DEL COMERÇ DE PROXIMITAT

El sector comercial necessita professionalitzar-se per enfortir-se i adaptar-se a les noves realitats comercials i socials. Una bona digitalització aplicada a sistemes de gestió de l'inventari, punts de venda electrònica o presència en línia l'ajudarà a arribar a més clientela i a ser més resilient. Com a Administració, cal posar en pràctica serveis i accions que acompanyin el comerç dels barris en la seva adaptació als reptes actuals comentats abans, i cal assegurar que el teixit comercial dels barris és coneixedor de tot el que té a la seva disposició.

S'exposaran els programes i serveis que es duen a terme o impacten al districte de Sant Andreu, posant especial èmfasi en la difusió del Catàleg de serveis i programes per al comerç, la restauració i el consum. També es presentaran accions a mida dissenyades en funció de les necessitats del comerç de proximitat de determinades zones o barris.

ACTUACIÓ 2.3.1 Assessorament al comerç de proximitat i a les associacions de comerç del districte

El programa Comerç a punt és el programa principal d'atenció a comerços al districte. Es tracta d'un programa descentralitzat, fet que permet atendre des de la proximitat el mateix comerç o servei i intervenir de manera personalitzada. Des del programa també es deriva, en cas de necessitat, a serveis més especialitzats. A més, aquesta territorialitat permet centrar l'atenció per zones i, si escau, en funció de necessitats i oportunitats.

Tipologia d'actuació	Programes
Indicadors	Resultats esperats
Nombre de comerços atesos en el programa Comerç a punt o en altres programes	Un mínim de 20 comerços atesos
CALENDARI	Recurrent anual

ACTUACIÓ 2.3.2 Ajuts econòmics de suport al comerç de proximitat

L'enfortiment del teixit comercial és una prioritat de l'Ajuntament de Barcelona. En aquesta línia, un dels recursos al seu abast són un seguit d'ajuts econòmics dirigits tant al comerç de proximitat com als establiments de restauració o a les associacions i entitats de comerç.

Es treballarà per difondre aquests ajuts en clau de districte garantint, d'una banda, que totes les associacions en siguin coneixedores per poder ser prescriptores i, de l'altra, dirigint la comunicació al comerç no associat.

Tipologia d'actuació	Intervenció puntual
Indicadors	Resultats esperats
Nombre d'ajuts econòmics atorgats al districte	Entre un 6% i un 8% dels ajuts econòmics són per a comerços de Sant Andreu
CALENDARI	Durant la vigència del PDE 2024-2027

ACTUACIÓ 2.3.3 Acompanyament a la digitalització del sector

Acompanyar el comerç per reforçar la digitalització del sector en funció de les especificitats del territori i dels sectors comercials, assegurant-ne el posicionament en xarxes socials.

Tipologia d'actuació	Serveis
Indicadors	Resultats esperats
Nombre de comerços acompanyats per reforçar-ne la digitalització	Un mínim de 10 comerços acompanyats
CALENDARI	Recurrent anual

2.4 ATREURE NOUS PERFILS DE CONSUM ALS MERCATS MUNICIPALS

Els mercats de Barcelona són un agent clau en el desenvolupament econòmic dels districtes i abasteixen de producte fresc, saludable, de proximitat i de qualitat la ciutadania de cada barri. L'Institut Municipal de Mercats de Barcelona impulsa un model de gestió innovador als mercats, a través de la renovació i el manteniment d'infraestructures i la modernització de serveis per millorar-ne la competitivitat.

S'impulsaran projectes que responen als tres eixos principals del Pla estratègic de Mercats de Barcelona 2015-2025: motor, ànima i sostenibilitat. Aquests projectes i accions aniran sempre enfocats a contribuir a la sostenibilitat, reduir la generació de residus, dur a terme accions contra el malbaratament alimentari i reformar els equipaments amb criteris d'eficiència i estalvi energètic. Està previst que l'Institut Municipal de Mercats emprengui, a principis del 2025, els treballs per al nou Pla estratègic de Mercats 2026-2036.

ACTUACIÓ 2.4.1 Campanya de dinamització del territori, promoció del comerç de proximitat i dels mercats municipals

Amb l'objectiu de situar els mercats com a punt de vertebració econòmica i social de la ciutat, com a prescriptors alimentaris de proximitat, qualitat i sostenibilitat, i també per augmentar-ne el nombre de visitants, es programaran anualment diverses activitats als mercats de Sant Andreu per tal d'atreure clientela cap als mercats.

Tipologia d'actuació	Intervenció puntual
Indicadors	Resultats esperats
Nombre de campanyes de dinamització	Un mínim de tres campanyes
Nombre de persones assistents als mercats durant les activitats	Dades d'assistència als mercats coincidint amb l'activitat
CALENDARI	Recurrent anual

ACTUACIÓ 2.4.2 Obertura pública de subhasta d'establiments vacants als mercats de Sant Andreu

Periòdicament, s'oferirà la possibilitat d'adjudicació d'establiments que han quedat deserts mitjançant subhasta pública.

Tipologia d'actuació	Intervenció puntual
Indicadors	Resultats esperats
Nombre d'establiments adjudicats de manera directa (amb les mateixes condicions de la subhasta)	Nombre d'establiments adjudicats
CALENDARI	Durant la vigència del PDE 2024-2027

QUADRE RESUM

Eix estratègic 2. Promoció del comerç, els serveis, la restauració de proximitat i els mercats municipals

Objectius	Projectes/accions
Objectiu 1. Enfortir l'associacionisme	Consolidació del grup de treball amb les dinamitzadores de les associacions i dels eixos comercials
	Suport a les activitats de promoció i difusió del comerç organitzades per les associacions de comerciants
Objectiu 2. Impulsar la visibilitat i fidelització del comerç de proximitat i del districte	Campanyes de promoció de la compra al comerç de proximitat
	Projectes de col·laboració del comerç local amb les diferents àrees i instituts municipals
Objectiu 3. Promoure la professionalització i l'enfortiment del comerç de proximitat	Assessorament al comerç de proximitat i a les associacions de comerç del districte
	Ajuts econòmics de suport al comerç de proximitat
	Acompanyament a la digitalització del sector
Objectiu 4. Atreure nous perfils de consum als mercats municipals	Campanya de dinamització del territori, promoció del comerç de proximitat i dels mercats municipals
	Obertura pública de subhasta d'establiments vacants als mercats de Sant Andreu

Eix 3. Suport a l'activació econòmica del territori: emprenedoria i teixit empresarial

Impulsar l'activitat econòmica de proximitat a la ciutat de Barcelona és, també, un dels objectius estratègics per a aquest Pla de Desenvolupament Econòmic 2024-2027. Entenem com a activitat econòmica de proximitat totes les iniciatives econòmiques arrelades al territori, que es lideren des d'actors econòmics vinculats a aquest territori, desenvolupen activitats alineades amb les seves necessitats i reptes, i assoleixen un impacte econòmic i social positiu als barris i districtes.

Així mateix, el model de foment de l'economia de proximitat és cercar els reequilibris territorials i la cohesió social, promovent la resiliència i la diversificació de l'economia.

Cal que aquestes polítiques d'impuls sectorial també es vinculin al desenvolupament socioeconòmic en l'àmbit territorial, identificant en cada districte quins d'aquests sectors són un referent i així promoure oportunitats per a aquest territori. Al districte de Sant Andreu, els sectors econòmics prioritaris són: l'economia verda i circular, la indústria 4.0, els serveis a les persones, la cultura i la innovació, el comerç i l'Economia Social i Solidària. Aquests sectors són clau per generar activitat econòmica diversificada, que tingui en compte tant les necessitats com les potencialitats del districte.

Incorporant la mirada sectorial territorialitzada, aquest eix estratègic inclou, de manera genèrica, objectius que recullen mesures dirigides a iniciatives emprenedores, accions per enfortir el teixit empresarial del territori i afavorir-ne la sostenibilitat econòmica, i mesures de suport a iniciatives de l'ecosistema de l'Economia Social i Solidària (ESS) del territori. Cal fer referència al fet que el comerç està en un altre eix del Pla. Alhora, cada districte incorpora una sèrie d'objectius específics vinculats a sectors, iniciatives o equipaments propis del territori. Al districte de Sant Andreu, es vol fer una mirada específica a la cadena de valor del tèxtil, l'alimentació sostenible i el reciclatge de materials.

Les dades d'activitat econòmica del districte ens mostren que, l'any 2023, hi havia ubicats un total de 9.259 agents econòmics —el 7,5% dels de la ciutat—, i que és el novè en nombre d'activitats, ja que només supera Nou Barris. Del total d'agents econòmics de Sant Andreu, un 40,7% són empresaris/àries individuals, una dada superior a la mitjana del conjunt de Barcelona (24,9%), que representen el 8,3% dels i les empresaris/àries individuals de la ciutat.

El districte de Sant Andreu disposa dels recursos municipals següents de suport a l'activitat econòmica d'abast de districte:

- **Sinèrgics, *coworking* de retorn social**

Ubicat al barri de Baró de Viver, emprèn l'activitat com a equipament singular l'any 2017 amb l'objectiu d'impulsar el foment de l'emprenedoria d'una comunitat de professionals que treballen amb i per a la ciutadania del seu entorn. Té una moneda social pròpia, el floc, per fer ús dels espais a canvi d'hores de col·laboració professional al territori.

- **Punt d'Atenció a l'Activitat Econòmica (PAAE)**

El Punt d'Atenció a l'Activitat Econòmica és un servei de proximitat de Barcelona Activa, que ofereix acompanyament a projectes d'emprenedoria, així com assessorament a empreses en diferents àmbits. Des del segon trimestre de l'any 2023, el PAAE dona suport a l'emprenedoria a l'espai de Sant Andreu Activa.

- **La Nau Vila Besòs**

Ubicada al polígon del Bon Pastor, és un projecte del Districte de Sant Andreu, que es posa en marxa l'any 2018 en col·laboració amb Barcelona Activa, amb l'objectiu de crear i dinamitzar un espai de magatzem per a les entitats de Sant Andreu des de la perspectiva de l'economia verda i circular. A banda de l'emmagatzematge, disposa d'un espai de treball compartit per construir i reparar materials, impartir tallers formatius i fomentar dinàmiques col·laboratives pel que fa a l'ús de recursos i el desenvolupament de projectes.

El districte també disposa dels recursos següents d'abast de ciutat. El fet que estiguin situats a Sant Andreu, implica una participació més elevada dels veïns i les veïnes del districte en les seves activitats:

- **Fabra i Coats, Fàbrica de Creació de Barcelona**

En aquest espai cultural s'ofereixen diferents classes de residències destinades a artistes de diversos llenguatges artístics contemporanis i agents culturals (gestors/ores, productors/ores, comunicadors/ores, distribuïdors/ores i altres professionals del sector cultural), que tinguin un projecte i estiguin disposats a mostrar el seu procés de treball i connectar-lo amb el context de la Fabra i Coats:

- Residències artístiques en modalitat d'arts escèniques i altres expressions d'arts del moviment i arts de carrer.
- Residències artístiques en modalitat d'arts visuals, cinema i audiovisual, multimèdia, literatura, novel·la gràfica i art sonor.
- Residències d'iniciatives culturals relacionades amb la gestió cultural.
- Altres residències en col·laboració amb projectes residents, institucions i equipaments culturals i educatius amb qui tenen conveni.

- **Canòdrom, Ateneu d'Innovació Digital i Democràtica**

En aquest equipament s'ofereix espai de residència a projectes i iniciatives que treballen en els camps de la participació ciutadana i la democràcia, les tecnologies i la cultura digital. A més, ho fan des dels principis del programari lliure, el lliure accés al coneixement, la sobirania tecnològica, els drets digitals, la cultura lliure, l'enfortiment comunitari i la democràcia en xarxa. Se seleccionen a través de les convocatòries de residències anuals, amb valoracions fetes per jurats independents.

3.1 DONAR SUPORT A LES INICIATIVES EMPRENEDORES DEL DISTRICTE DE SANT ANDREU I ENFORTIR-LES

Aquest objectiu posa l'esment en la detecció, l'assessorament i l'enfortiment de les iniciatives emprenedores que, amb potencial de viabilitat, emergeixen al territori.

L'acció inclou dos vessants: informar i acompanyar persones residents al districte que volen començar una activitat econòmica, i donar suport a les iniciatives emprenedores que es volen establir al districte i que promouen l'economia de proximitat. Les tipologies d'accions que es proposen estan vinculades a la detecció d'iniciatives, la celebració de sessions informatives sobre els recursos disponibles i l'execució d'assessoraments i accions formatives, principalment a través dels Punts d'Atenció a l'Activitat Econòmica del districte, en connexió amb tot el catàleg de programes i serveis de Barcelona Activa.

La **taxa d'activitat emprenedora d'autònoms/ònomes** del districte (**2,82%** de la població de 16 a 64 anys) és 1,1 p.p. inferior a la del conjunt de la ciutat.

ACTUACIÓ 3.1.1 Detecció, informació i acompanyament a projectes emprenedors vinculats al districte

L'acompanyament en el procés emprenedor és vital per poder anar prenent decisions que menin les diferents iniciatives a tirar endavant la seva idea de negoci. Per això, és necessari facilitar el seguiment adequat per poder passar de la idea al pla de negoci i crear l'empresa amb més garanties d'èxit.

L'acompanyament a les persones amb iniciatives emprenedores es farà tant mitjançant el Punt d'Atenció a l'Activitat Econòmica (PAAE) com a través d'altres recursos municipals per emprendre. També es donarà suport econòmic a les iniciatives emprenedores, tant pel que fa a la modalitat 1 del programa Impulsem el que fas, instal·lació d'activitat econòmica en locals de planta baixa buits, com a través d'altres ajuts econòmics com Autònom+, entre d'altres.

Tipologia d'actuació	Serveis
Indicadors	Resultats esperats
Nombre de sessions informatives sobre emprenedoria	Un mínim de 10 sessions formatives per a persones emprenedores
Nombre de persones emprenedores ateses pel PAAE	Entre 70 i 90 persones emprenedores ateses
Nombre de persones de Sant Andreu acompanyades en emprenedoria	Un mínim de 350 persones residents a Sant Andreu assessorades (un mínim del 20% ateses pel PAAE)
Ajuts econòmics per a iniciatives emprenedores	Nombre d'activitats emprenedores finançades (modalitat 1, Impulsem el que fas o per altres ajuts)
CALENDARI	Recurrent anual

ACTUACIÓ 3.1.2 *Coworking* de retorn social Sinèrgics

Sinèrgics és un *coworking* ubicat al barri de Baró de Viver, on estan incubades majoritàriament iniciatives emprenedores embrionàries que sondegen la possibilitat de convertir-se en negocis en el futur. Té una moneda social pròpia per fer ús dels espais a canvi d'hores de col·laboració professional al territori (retorn social). Es continuarà impulsant la seva activitat per crear negocis nous, oferint el servei del Punt d'Atenció a l'Activitat Econòmica (PAAE) com a suport a la consolidació de les iniciatives allotjades a Sinèrgics.

Tipologia d'actuació	Projectes Singlars
Indicadors	Resultats esperats
Iniciatives emprenedores allotjades	Entre 25 i 30 iniciatives allotjades
Persones cotreballadores participants	Entre 25 i 30 persones beneficiàries de l'espai
Nombre de retorns socials	Entre 160-180 retorns socials duts a terme per les i els <i>coworkers</i> com a compensació pels serveis que se'ls ofereix a l'equipament
Iniciatives emprenedores acompanyades pel Punt d'Atenció a l'Activitat Econòmica	Un mínim de cinc projectes reben assessorament en empenedoria
CALENDARI	Recurrent anual

3.2 DINAMITZAR I DONAR SUPORT AL TEIXIT EMPRESARIAL DEL TERRITORI I DELS POLÍGONS INDUSTRIALS

La presència d'activitat industrial a la ciutat de Barcelona és un valor que cal potenciar per la seva capacitat de diversificar l'activitat econòmica, originar innovació i valor afegit, i crear ocupació estable i de qualitat. L'activitat industrial inclou les indústries manufactureres, però també un conjunt d'empreses d'altres àmbits que hi donen servei, com ara la logística, la manipulació de producte, el *packaging* o la tecnologia associada a productes industrials.

Al districte de Sant Andreu s'ubiquen els polígons industrials del Bon Pastor, de Torrent de l'Estadella i Montsolís, que aporten un valor econòmic al territori i formen part de la identitat dels barris contigus. La dinamització d'aquestes àrees industrials té com a objectiu la millora de la competitivitat del teixit empresarial, mitjançant l'accés de les empreses a una cartera de serveis dirigida a donar resposta a les necessitats empresarials en termes d'innovació, foment de l'economia verda i de la indústria 4.0.

ACTUACIÓ 3.2.1 Suport a l'associació d'empreses dels polígons de l'eix Besòs

Barcelona Activa dona suport a l'Associació d'Empreses de l'Eix Besòs a través de la tasca del dinamitzador industrial i d'un conveni que es desenvolupa entre el 2023 i el 2025. L'objectiu és que l'associació (anteriorment, Associació d'Empreses del Polígon Industrial del Bon Pastor) guanyi representativitat en tres nivells: més presència d'empreses d'altres polígons de l'eix Besòs (Torrent de l'Estadella, Verneda Industrial, Verneda i Montsolís), augment del nombre d'empreses sòcies, i reforç de la interlocució amb les diferents àrees de l'Ajuntament de Barcelona i altres administracions.

Tipologia d'actuació	Serveis
Indicadors	Resultats esperats
Nombre d'accions de suport a l'Associació d'Empreses de l'Eix Besòs	Un mínim de cinc accions de suport
CALENDARI	Recurrent anual

ACTUACIÓ 3.2.2 Apropament de la cartera de serveis i programes de Barcelona Activa al teixit empresarial dels polígons industrials

Barcelona Activa ofereix un suport personalitzat a les empreses dels polígons industrials del districte de Sant Andreu (el Bon Pastor, Montsolís i Torrent de l'Estadella), a través de la figura del/de la dinamitzador/a industrial, que visita les empreses i els ofereix la cartera de serveis de Barcelona Activa (tràmits municipals, localització, finançament, digitalització, sostenibilitat, internacionalització...).

Tipologia d'actuació	Serveis
Indicadors	Resultats esperats
Nombre d'accions de suport	Un mínim de 50 accions de suport a les empreses dels polígons
Empreses dels polígons participants en activitats per enfortir-les	Un mínim de 30 empreses dels polígons de Sant Andreu participen en activitats
CALENDARI	Recurrent anual

ACTUACIÓ 3.2.3 Vinculació del projecte Barcelona Circular Hub, de la Universitat de Mondragón, al territori

Mondragon Unibersitatea (centre de formació vinculat a Mondragon Corporation, la cooperativa industrial més gran del món) desenvolupa el projecte Barcelona Circular Hub en una nau municipal del carrer Ciutat d'Asunción (polígon del Bon Pastor), després d'un procés de licitació pública. El projecte consisteix en la creació d'un concentrador d'indústria 4.0 i economia circular, que inclourà espais de *coworking*, incubació d'empreses, formació, assessorament empresarial i laboratoris de prototipatge i fabricació digital. Es donarà suport en la vinculació d'aquest projecte amb les iniciatives econòmiques del districte.

Tipologia d'actuació	Intervenció puntual
Indicadors	Resultats esperats
Nombre d'accions de suport	Un mínim de cinc accions de suport a les empreses de l'Eix Besòs per part del concentrador d'indústria 4.0 i economia circular
CALENDARI	Recurrent anual

ACTUACIÓ 3.2.4 Suport i assessorament a les activitats empresarials del districte de Sant Andreu

Més enllà de la cartera de serveis que s'oferirà a les empreses dels polígons, també es brindarà suport i assessorament als projectes i iniciatives econòmiques del districte de Sant Andreu, així com ajuts econòmics perquè es consolidin (Crea Feina o d'altres). Aquest suport es proporcionarà a través del Punt d'Atenció a l'Activitat Econòmica (PAAE) o d'altres recursos municipals.

Tipologia d'actuació	Serveis
Indicadors	Resultats esperats
Nombre d'ajuts econòmics atorgats a empreses del districte	Un mínim de 10 empreses o entitats amb ajuts atorgats
CALENDARI	Recurrent anual

ACTUACIÓ 3.2.5 Finançament d'iniciatives d'organitzacions que promouen l'economia dels barris

Des de l'òptica del desenvolupament local de proximitat, és bàsic disposar d'eines de finançament que donin suport a iniciatives noves o actuals, que pretenen millorar la situació socioeconòmica dels barris des de l'expertesa del seu projecte i del coneixement i capital relacional del seu territori.

A través del programa Impulsem el que fas s'ofereix aquest suport a projectes arrelats al territori, que fomenten l'ocupació, la innovació socioeconòmica, el turisme responsable, l'alimentació sostenible i el consum responsable, així com la distribució urbana de mercaderies d'última milla. També incorpora una línia de suport a la instal·lació de nova activitat econòmica en plantes baixes, recollida a l'actuació 3.1.1.

A banda de les condicions econòmiques de finançament, una de les singularitats és que cada projecte té la figura d'un/a tècnic/a de desenvolupament de proximitat que fa seguiment del projecte, resol dubtes i connecta amb altres instruments disponibles.

Tipologia d'actuació	Programa
Indicadors	Resultats esperats
Nombre d'iniciatives de Sant Andreu finançades anualment per modalitat	Un mínim de tres iniciatives de Sant Andreu finançades
CALENDARI	Recurrent anual

ACTUACIÓ 3.2.6 Accions de formació i capacitatció sobre com presentar-se a licitacions públiques

Amb l'objectiu de contribuir a consolidar i enfortir les empreses del districte i les iniciatives d'ESS, es difondran les accions formatives periòdiques sobre eines per presentar-se a licitacions públiques. A més, al llarg del període 2024-2027, es dissenyarà i impartirà una acció formativa a escala de districte.

Aquestes accions seran itineraris formatius establerts per a pimes, persones autònomes i entitats de l'economia social.

Tipologia d'actuació	Intervenció puntual
Indicadors	Resultats esperats
Difusió d'itineraris	100% dels itineraris formatius difosos
Accions formatives	Un mínim d'una acció formativa a mida durant el període del PDE
Nombre d'entitats i empreses participants	Un mínim de 10 entitats i empreses participants en l'acció a mida
CALENDARI	Durant la vigència del PDE 2024-2027

QUADRE RESUM

Eix estratègic 3. Suport a l'activació econòmica del territori: emprenedoria i teixit empresarial

Objectius	Projectes/accions
Objectiu 1. Donar suport a les iniciatives emprenedores del districte de Sant Andreu i enfortir-les	Detecció, informació i acompanyament a projectes emprenedors vinculats al districte
	Coworking de retorn social Sinèrgics
Objectiu 2. Dinamitzar i donar suport al teixit empresarial del territori i dels polígons industrials	Suport a l'associació d'empreses dels polígons de l'eix Besòs
	Apropament de la cartera de serveis i programes de Barcelona Activa al teixit empresarial dels polígons industrials
	Vinculació del projecte Barcelona Circular Hub, de la Universitat de Mondragón, al territori
	Suport i assessorament a les activitats empresarials del districte de Sant Andreu
	Finançament d'iniciatives d'organitzacions que promouen l'economia dels barris
	Accions de formació i capacitatció sobre com presentar-se a licitacions públiques

Eix 4. Potenciar sectors estratègics que tenen repercussió socioeconòmica al districte de Sant Andreu

El districte de Sant Andreu està experimentant un ressorgiment notable en diversos sectors estratègics, que poden tenir un paper important en el desenvolupament econòmic del territori i que aporten dinamisme econòmic, promouen la sostenibilitat i el benestar social.

El sector tèxtil a Sant Andreu està en fase de renovació, combinant innovació i sostenibilitat. En aquest sentit, noves empreses estan adoptant materials reciclats i processos ecològics, mentre que l'artesanía i el disseny tèxtil estan despuntant. El programa **RevESstim el tèxtil, que s'ofereix a tota la ciutat de Barcelona**, és un exemple d'acompanyament a aquestes iniciatives, ja que ofereix formació especialitzada i assessorament per a empreses i projectes del sector tèxtil sostenible.

Cal destacar el projecte **Fem filigranes**, que està creant **vincles amb el sector tèxtil i donant suport i impuls als espais col·lectius i grups de costura, principalment de dones**. Aquests espais es constitueixen com a espais de cura que afavoreixen el teixit relacional, creant complicitats i promovent la producció tèxtil artesana i sostenible. Actualment, hi ha sis grups de costura a cinc barris del districte: la Trinitat Vella, Baró de Viver, el Bon Pastor, Navas i el Congrés i els Indians.

L'economia circular és un model que comença a impregnar l'activitat econòmica del districte. Vol minimitzar els residus mitjançant la reutilització i el reciclatge de materials, i tancar així els cicles econòmics i ecològics dels recursos. A diferència del model tradicional lineal (produir, usar i llençar), l'economia circular se centra en la preservació del valor dels productes, materials i recursos el màxim temps possible. Als polígons del Bon Pastor i del Torrent de l'Estadella hi ha empreses que són gestores de residus, com ara Femarec, Biotur o Betalgras Recycling, entre d'altres.

Al districte de Sant Andreu, l'economia circular s'aborda també des de diferents iniciatives, com per exemple l'Aula Ambiental i els bancs del temps del Bon Pastor, de la Trinitat Vella, de la Sagrera i de Sant Andreu de Palomar. Aquestes iniciatives no només contribueixen a la sostenibilitat ambiental, sinó que també fomenten la cohesió social i l'economia local, com és el cas de la **Nau Vila Besòs**, un equipament municipal impulsat pel Districte de Sant Andreu i Barcelona Activa fins al 2023. La Nau ofereix tres espais: espai de magatzem per a les entitats no lucratives del districte, espai formatiu en temes de reutilització i reciclatge de materials, i espai col·laboratiu entre entitats verdes.

Per la seva banda, l'Economia Social i Solidària posa per davant les persones i vol crear llocs de treball de qualitat, vinculats a la vida comunitària i a les diferents dinàmiques ciutadanes. La Xarxa d'Economia Solidària a Sant Andreu, formada per una vintena d'entitats, està promovent iniciatives que satisfan les necessitats de la comunitat a través de relacions de cooperació i solidaritat vinculades a l'alimentació sostenible, l'educació i la cultura, i espais de lactància, entre d'altres. Actualment, està en marxa la segona edició de ProperESS, comunalitat de Sant Andreu que acosta l'Economia Social i Solidària als barris del Bon Pastor, Baró de Viver i la Sagrera.

4.1 VISIBILITZAR I ACOMPANYAR INICIATIVES DELS SECTORS ESTRATÈGICS EMERGENTS

Visibilitzar i acompanyar les iniciatives dels sectors emergents és clau per impulsar el creixement econòmic i la innovació al territori. En aquest procés, ens dona valor crear comunitats i xarxes, i potenciar col·laboracions estratègiques i campanyes de comunicació, entre altres accions. Al districte de Sant Andreu hi ha tres sectors emergents que estan fent valer l'economia de proximitat.

ACTUACIÓ 4.1.1 Impuls dels projectes vinculats al tèxtil al districte

Sant Andreu ha participat activament en les diferents iniciatives de formació i assessorament que s'han ofert des del programa RevESStim el tèxtil aquests últims anys. Actualment, s'hi afegeix el projecte Fem filigranes, que està donant suport i impuls als espais col·lectius i grups de costura, majoritàriament de dones. Una bona oportunitat de teixir oportunitats al territori.

Tipologia d'actuació	Programes
Indicadors	Resultats esperats
Nombre de formacions difoses	Un mínim de cinc formacions difoses
Nombre de col·laboracions entre grups de costura	Un mínim de 10 col·laboracions entre els diferents grups
Esdeveniments vinculats a projectes tèxtils	Un mínim de tres esdeveniments
CALENDARI	Durant la vigència del PDE 2024-2027

ACTUACIÓ 4.1.2 La Nau, com a espai de referència per a projectes d'economia circular a Sant Andreu

La Nau ha esdevingut un punt de trobada del teixit associatiu del districte des d'on impulsar l'economia circular. A més, és un espai per desenvolupar diferents tallers de reducció i eliminació de residus, recuperació d'objectes, *upcycling* amb diferents tipus de material, així com formacions i transmissió de coneixements. Es preveu que, durant aquest període del Pla, s'estableixin vincles amb la Universitat de Mondragón i el *coworking* Sinèrgics.

Tipologia d'actuació	Equipament
Indicadors	Resultats esperats
Nombre d'accions de coordinació	Cinc reunions de coordinació i seguiment
Ús del magatzem	Un mínim de 65 entitats fent ús del magatzem
Tallers formatius programats	Un mínim de 10 tallers formatius en temes d'economia circular
Nombre de col·laboracions amb altres iniciatives	Un mínim de dues col·laboracions durant el període del Pla
CALENDARI	Recurrent anual

ACTUACIÓ 4.1.3 Difusió dels programes i serveis de l'Economia Social i Solidària

L'Economia Social i Solidària té presència al districte des de diferents sectors estratègics. Mitjançant els diferents serveis de les direccions de Desenvolupament de proximitat i d'Economia social i Cooperatives de Barcelona Activa presents al districte (per exemple, el Punt d'Atenció a l'Activitat Econòmica o altres serveis), es facilitarà la difusió dels ajuts econòmics i de programes que s'ofereixen per fomentar i enfortir les iniciatives emprenedores, les entitats i les empreses en l'àmbit de l'Economia Social i Solidària del districte. També es connectarà amb el Servei d'Assessorament a l'Economia Social i Solidària (SAESS). Es donarà suport financer a aquests programes i serveis a través de la convocatòria Enfortim l'Economia Social i Solidària, per acompanyar iniciatives del sector a consolidar-se o transformar-se.

Tipologia d'actuació	Intervenció puntual
Indicadors	Resultats esperats
Nombre d'accions, programes i ajuts difosos vinculats a l'ESS	Un mínim de vuit accions vinculades a l'ESS
Nombre de projectes d'ESS finançats	Entre quatre i sis projectes finançats
Nombre d'assessoraments del SAESS	Un mínim de 10 assessoraments
CALENDARI	Recurrent anual

QUADRE RESUM

Eix estratègic 4. Potenciar sectors estratègics que tenen repercussió socioeconòmica al districte de Sant Andreu

Objectius	Projectes/accions
Objectiu 1. Visibilitzar i acompanyar iniciatives dels sectors estratègics emergents	Impuls dels projectes vinculats al tèxtil al districte
	La Nau, com a espai de referència per a projectes d'economia circular a Sant Andreu
	Difusió dels programes i serveis de l'Economia Social i Solidària

Recursos econòmics

Els recursos econòmics associats a l'execució del conjunt d'accions que conté el Pla seran, com a mínim, de 19.000.000 € per al període 2024-2027.

Tanmateix, aquests recursos podran ser objecte de modificacions en funció de dos factors:

1. L'ús dels serveis de Barcelona Activa per part dels veïns i les veïnes de Sant Andreu
2. Les disponibilitats municipals pressupostàries anuals

Governança i seguiment

La posada en pràctica del Pla de Desenvolupament Econòmic del districte de Sant Andreu va acompanyada de la definició d'un model de governança en tot el procés del Pla: l'elaboració, la posada en marxa, el seguiment i l'avaluació.

Per al Pla de Desenvolupament Econòmic 2024-2027, els espais de lideratge i rendició de comptes són els següents:

Espais de lideratge

Es continuaran convocant periòdicament el Nucli Operatiu i l'Espai Districte com a espais de lideratge del PDE 2024-2027 de Sant Andreu, per tal de crear i compartir l'estratègia i coordinar l'operativa al territori, i també com a espais de governança del Pla.

- El **Nucli Operatiu** està format per membres dels equips tècnics de Serveis a les Persones i Territori del Districte de Sant Andreu, de Barcelona Activa, de Pla de Barris, representant de la Direcció de Comerç i Restauració i de l'Institut Municipal de Mercats, representant de la Direcció de Serveis d'Economia Social i Solidària, i representant de la Direcció de Serveis de Turisme. Aquest és un espai de posada en comú del conjunt i la coordinació de les intervencions que, en clau de desenvolupament econòmic, s'han de dur a terme durant el període de vigència del Pla. Es reuneix cada mes.
- L'**Espai Districte** està format pels mateixos equips que el Nucli Operatiu, a més d'estar-hi present Gerència i l'equip polític de Promoció Econòmica del Districte de Sant Andreu, per tal de validar políticament els acords del Nucli Operatiu. Aquest espai es reuneix amb una periodicitat trimestral.

Espais de rendició de comptes: Consell de Comerç, Taula d'Ocupació i Consell del Districte

Aquests espais, impulsats des del Districte, són:

- **Consell de Comerç**, òrgan consultiu i de participació ciutadana del districte de Sant Andreu en l'àmbit del comerç. Està format per la regidora, les associacions i els eixos comercials del territori, i les persones representants dels partits polítics. Es reuneix un mínim de dues vegades l'any.
- **Taula d'Ocupació**, coliderada entre el Districte i Barcelona Activa, és un espai d'intercanvi i coordinació de projectes ocupacionals, amb l'objectiu de fomentar el coneixement entre les diferents iniciatives que hi ha al territori, l'intercanvi d'experiències i metodologies amb les persones professionals implicades en els projectes, i la complementarietat i la coordinació de les accions que es porten a terme al districte. Es reuneix trimestralment, amb la participació de 22 entitats, associacions i serveis del territori.
- **Consell plenari del Districte** que, amb caràcter anual, presentarà un informe sobre el grau d'execució de les mesures del Pla, així com dels principals focus d'intervenció del Pla durant l'any següent.